

Etholiadau Comisiynwyr
yr Heddlu a Throseddu
yng Nghymru a Lloegr
2021

Ymgeiswyr ac asiantiaid

Rhan 3 o 6 – Gwariant a
rhoddion

Cyfieithiadau a fformatau eraill

I gael gwybodaeth am sut i gael y cyhoeddiad hwn mewn iaith arall, neu mewn print bras neu Braille, cysylltwch â'r Comisiwn Etholiadol:

Ffôn: 020 7271 0500

[E-bost: publications@electoralcommission.org.uk](mailto:publications@electoralcommission.org.uk)

Ynglŷn â'r canllawiau hyn

Rydym yn defnyddio 'chi' i gyfeirio at yr asiant a'r ymgeisydd.

Rydym yn defnyddio '**rhaid**' wrth gyfeirio at ofyniad cyfreithiol neu reoliadol penodol. Rydym yn defnyddio '**dylai**' ar gyfer eitemau sydd yn arfer da gofynnol yn ein barn ni, ond nad ydynt yn ofynion cyfreithiol.

Nid oes rhaid i chi ddilyn y canllawiau hyn, ond os gwnewch hynny, byddwch fel arfer yn gwneud digon i gydymffurfio â'r gyfraith.

Beth sy'n digwydd os na fyddwch yn dilyn y rheolau?

Os nad ydych yn cydymffurfio â'r gofynion cyfreithiol na rheoliadol, gallwch wynebu sancsiynau troseddol. Os enillwch yr etholiad, gallech gael eich gwahardd rhag dal swydd os bydd rhywun yn llwyddo mewn deiseb etholiadol yn eich erbyn.

Os derbyniwch roddion na allwch eu derbyn yn gyfreithiol, gallech fod yn cyflawni trosedd a gallwn wneud cais i'r llysoedd am iddynt gael eu fforffedu.

Mae rhagor o wybodaeth am rôl reoleiddio'r Comisiwn yn:

<https://www.electoralcommission.org.uk/cy/pwy-ydym-ni-a-beth-rydym-yn-ei-wneud/adroddiadau-ariannol>

Gwariant a rhoddion

Mae'r ddogfen hon yn esbonio:

Y rheolau ar wariant a rhoddion i ymgeiswyr ac asiantiaid yn y cyfnod cyn etholiadau Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu yng Nghymru a Lloegr ar 6 Mai 2021.

Mae'r ddogfen hon yn ymdrin â'r canlynol:

- newidiadau allweddol i'r canllawiau
- y cyfnod a reoleiddir
- faint y gallwch ei wario
- y gweithgareddau a gwmpesir gan y rheolau
- pa roddion y gallwch eu derbyn
- sut i wirio rhoddion a gewch
- pa wybodaeth y mae angen ei chofnodi a rhoi gwybod amdani

Ffurflenni ac esboniadau:

- [Ffurflen gwariant a rhoddion ymgeisydd \(PDF\)](#)
- [Ffurflen gwariant a rhoddion ymgeisydd \(XLS\)](#)
- [Nodiadau eglurhaol](#)
- [Datganiad yr ymgeisydd](#)
- [Datganiad yr asiant](#)

Newidiadau allweddol i'r canllawiau ar gyfer etholiadau mis Mai 2021

Mae nifer o newidiadau i'r canllawiau eleni o ganlyniad i newidiadau deddfwriaethol cynlluniedig.

Mater	Newid	Tudalen
Dyddiadau ar gyfer 2021	Cyfnod a reoleiddir	9
	Adrodd	71
Rheolau ar gyfer rhoddion	<p>Mae'r rheolau ynghylch pa gwmnïau sy'n rhoddwyr a ganiateir wedi newid ar ôl i'r DU ymadael â'r UE.</p> <p>O dan y rheolau newydd rhaid bod cwmni a ganiateir wedi'i gorffori yn y DU, yn hytrach nag yn un o aelod-wladwriaethau'r UE.</p>	52
Diweddariadau cyffredinol a wnaed i ganllawiau	Rhagor o fanylion am yr hyn sy'n cyfrif o dan bob categori gwariant	13-30
	Enghreifftiau newydd: Costau staff	25
	Enghreifftiau newydd: Ffonau symudol	29
	Enghreifftiau newydd: Gwariant ymgeisydd neu blaid	40-41
	Enghreifftiau newydd: Deunydd a ddosberthir mewn nifer o ardaloedd etholiadol	42-43

Cyflwyniad

Rhaid i ymgeiswyr a'u hasiantiaid yn etholiadau Comisiynwyr yr Heddlu a Throseddu ddilyn rheolau penodol ynghylch faint y gallant ei wario, oddi wrth bwy y gallant dderbyn rhoddion a beth y mae'n rhaid iddynt ei gofnodi ar ôl yr etholiad.

Mae'r ddogfen hon yn esbonio'r rheolau ar gyfer etholiadau Comisiynwyr yr Heddlu a Throseddu, i'w cynnal ar 6 Mai 2021.

Mae **Adran A** yn nodi'r rheolau ynglŷn â faint y gallwch ei wario, y gweithgareddau a gwmpesir gan y rheolau a pha wybodaeth y mae angen ei chofnodi.

Mae **Adran B** yn nodi'r rheolau ynglŷn â rhoddion, sut i wirio a allwch eu derbyn a pha gofnodion y mae'n rhaid i chi eu cadw. Mae rhoddion yn cynnwys cyfraniadau o arian, nwyddau neu wasanaethau tuag at eich gwariant.

Mae **Adran C** yn esbonio sut i roi gwybod am gyllid eich ymgyrch ar ôl yr etholiad. **Hyd yn oed os nad ydych yn gwario arian, rhaid i chi gyflwyno ffurflen o hyd.**

Yr asiant etholiad sy'n bennaf cyfrifol am gydymffurfio â'r rheolau hyn, hyd yn oed os yw'n penodi is-asiant i'ch helpu gyda'ch treuliau.

Fodd bynnag, ar ôl yr etholiad, rhaid i'r ymgeisydd a'r asiant lofnodi datganiadau yn dweud bod eu ffurflen gwariant a rhoddion yn gyflawn ac yn gywir hyd eithaf eu gwybodaeth.

Mae hyn yn golygu bod angen hefyd i ymgeiswyr fod yn gwbl ymwybodol o'r rheolau a sicrhau bod eu hasiant yn eu dilyn.

Rydym yn defnyddio 'chi' i gynnwys yr ymgeisydd a'r asiant.

Mae'r ddogfen hon yn rhan o'n cyfres o ganllawiau i ymgeiswyr ac asiantiaid.

Gallwch gael rhagor o wybodaeth am agweddau eraill ar sefyll etholiad ar ein [tudalen canllawiau i ymgeiswyr ac asiantiaid](#).

Adran A - Eich gwariant

Mae'r adran hon yn nodi'r rheolau ynglŷn â faint y gall ymgeisydd ei wario, y gweithgareddau a gwmpesir gan y rheolau a pha wybodaeth y mae angen ei chofnodi.

Trosolwg o'r rheolau

Mae'r rheolau yn gymwys i wariant ar weithgareddau i hyrwyddo'ch ymgeisyddiaeth, neu feirniadu ymgeiswyr eraill, yn ystod cyfnod penodol cyn yr etholiad

Gelwir y cyfnod hwn yn 'gyfnod a reoleiddir'. Pan ddefnyddiwn y term 'cyfnod a reoleiddir' rydym yn golygu'r adeg pan fydd rheolau a therfynau gwariant yn gymwys.

Mae gwariant ymgeiswyr yn cynnwys unrhyw dreuliau yr eir iddynt, p'un a yw hynny ar nwyddau, gwasanaethau, eiddo neu gyfleusterau, at ddibenion etholiad yr ymgeisydd yn ystod y cyfnod a reoleiddir.

Mae hyn yn cynnwys:

- eitemau neu wasanaethau a brynwyd cyn i'r cyfnod a reoleiddir ddechrau, ond a ddefnyddiwyd yn ystod y cyfnod hwnnw
- gwerth eitemau neu wasanaethau a roddwyd i chi am ddim neu am bris gostyngol anfasnachol o fwy na 10%, sef 'gwariant tybiannol'

Ceir rheolau sy'n cwmpasu:

- pwy all awdurdodi gwariant a thalu am eitemau a gwasanaethau
- faint y gallwch ei wario
- pa weithgareddau sy'n cyfrif tuag at eich terfyn gwariant
- terfynau amser ar gyfer derbyn a thalu anfonebau
- pa gofnodion y mae'n rhaid i chi eu cadw
- sut a phryd rydych yn rhoi gwybod am eich gwariant

Ystyr 'mynd i wariant' neu 'fynd i gostau' yw gwneud ymrwymiad cyfreithiol i wario arian, fel cadarnhau archeb.



Gelwir gwariant ymgeiswyr yn 'dreuliau' yn aml. Weithiau mae pobl yn meddwl bod modd i'r gwariant gael ei ad-dalu. Nid oes gennych hawl i adennill unrhyw wariant ymgyrchu o arian cyhoeddus.

Eich cyfrifoldeb chi yw cadw cofnod llawn a chywir o wariant ymgeisydd. Dylech sicrhau eich bod yn deall y rheolau a bod pob gwariant wedi'i awdurdodi a'i gofnodi'n gywir.

Pryd y bydd y rheolau ynglŷn â gwariant a rhoddion ymgeiswyr yn gymwys?

Defnyddiwn y term cyfnod a reoleiddir i olygu'r adeg pan fydd y rheolau ynglŷn â gwariant a rhoddion yn gymwys.

Y cyfnod a reoleiddir

Mae'r cyfnod a reoleiddir ar gyfer etholiadau Comisiynwyr yr Heddlu a Throseddau yng Nghymru a Lloegr yn dechrau ar **y diwrnod ar ôl** i chi ddod yn ymgeisydd yn swyddogol ac yn dod i ben ar y diwrnod pleidleisio, sef **6 Mai 2021**.

Pryd y bydd rhywun yn dod yn ymgeisydd yn swyddogol?

Y dyddiad cynharaf y gallwch ddod yn ymgeisydd yn swyddogol yw'r dyddiad olaf y cyhoeddir yr hysbysiad etholiad, sef **Dydd Llun 29 Mawrth 2021**

Byddwch yn dod yn ymgeisydd ar y dyddiad hwn os ydych chi neu eraill eisoes wedi cyhoeddi eich bwriad i sefyll. Er enghraifft, efallai bod eich plaid wedi cyhoeddi datganiad i'r wasg pan gawsoch eich dewis, neu efallai eich bod wedi cyhoeddi'ch bwriad mewn cyfarfod i drigolion.

Os nad yw'ch bwriad i sefyll wedi cael ei gyhoeddi erbyn 29 Mawrth 2021, byddwch yn dod yn ymgeisydd yn swyddogol ar y dyddiad cynharaf o'r rhain:

- y dyddiad y cyhoeddir eich bod yn bwriadu sefyll, neu
- y dyddiad y cawsoch eich enwebu

Rhaid i hyn fod cyn y daw'r cyfnod enwebu i ben, sef 4pm ddydd Iau 8 Ebrill 2021.

I gael gwybodaeth am ddod yn ymgeisydd gweler:

<http://www.electoralcommission.org.uk/cy/rwyf-yneg-pleidleisiwr/ymgeisydd-neu-asiant/ymgeiswyr-ac-asiantau-mewn-etholiadau-comisiynwyr-yr-heddlu-a-throseddau>

Faint y gallaf ei wario?

Mae'r terfyn gwario ar gyfer y cyfnod a reoleiddir yn uchafswm sy'n seiliedig ar ardal yr heddlu rydych yn sefyll ynddi.

Y terfynau yw:

Ardal yr heddlu	Terfyn gwario	Ardal yr heddlu	Terfyn gwario
Avon a Gwlad yr Haf	£222,851	Swydd Gaerloyw	£86,344
Swydd Bedford	£83,681	Gwent	£78,422
Swydd Gaergrawnt	£108,754	Hampshire	£260,591
Swydd Gaer	£142,720	Swydd Hertford	£151,378
Cleveland	£76,889	Glannau Humber	£126,520
Cumbria	£72,231	Caint	£228,338
Swydd Derby	£141,933	Swydd Gaerhirfryn	£201,729
Dyfnaint a Chernyw	£233,281	Swydd Gaerwrangon	£140,496
Dorset	£106,888	Swydd Lincoln	£99,900
Durham	£89,055	Glannau Mersi	£182,529
Dyfed-Powys	£72,622	Norfolk	£120,662
Essex	£234,412	Surrey	£154,401
Swydd Northampton	£95,663	Sussex	£219,983
Northumbria	£195,548	Dyffryn Tafwys	£303,303
Gogledd Cymru	£95,241	Swydd Warwick	£76,476

Ardal yr Heddlu	Terfyn Gwariant	Ardal yr Heddlu	Terfyn Gwariant
Gogledd Swydd Efrog	£111,814	Gorllewin Mersia	£168,735
Swydd Nottingham	£146,305	Gorllewin Canolbarth Lloegr	£357,435
De Cymru	£174,179	Gorllewin Swydd Efrog	£287,255
De Swydd Efrog	£178,637	Wiltshire	£93,682
Swydd Stafford	£153,313		
Suffolk	£100,698		

Beth sy'n cyfrif fel gwariant ymgeisydd?

Mae gwariant ymgeiswyr yn cynnwys costau:

- **hysbysebu o unrhyw fath** heblaw am yr anerchiad etholiadol swyddogol y gallwch ei roi ar wefan Swyddfa'r Cabinet (gweler isod). Er enghraifft, poster, hysbysebion mewn papurau newydd, gwefannau neu fideos YouTube.
- **deunydd a anfonwyd at bleidleiswyr yn ddigymell.** Er enghraifft, llythyrau, taflenni neu negeseuon e-bost a anfonwch nad ydynt mewn ymateb i ymholiadau penodol.
- **costau cludiant.** Er enghraifft, ceir wedi'u llogi neu gludiant cyhoeddus i chi
- **cyfarfodydd cyhoeddus**
- **costau staff.** Er enghraifft, cyflog asiant, neu staff wedi'u secondio gan eu cyflogwyr i chi. Nid oes angen i chi gynnwys amser a dreulir ar eich ymgyrch gan wirfoddolwyr.
- **swyddfeydd.** Er enghraifft, swyddfa'ch ymgyrch.
- **costau gweinyddol.** Er enghraifft, biliau ffôn, deunydd ysgrifennu, llungopiau a defnyddio cronfeydd data.

Rhaid cofnodi taliadau am ymgyrchoedd digidol. Mae'r un rheolau'n berthnasol i wariant ymgeiswyr ar hysbysebu, p'un a ydych yn defnyddio technegau hirsefydlog, megis ymgyrchoedd postio deunydd argraffedig, neu rai mwy newydd, megis hysbysebion ar-lein.

Ar gyfer pob gweithgarwch, rhaid i chi gynnwys yr holl gostau cysylltiedig. Er enghraifft, os ydych yn llunio taflenni neu hysbysebion, rhaid i chi gynnwys y costau dylunio a dosbarthu.

Rhoddir mwy o fanylion am bob categori ar y tudalennau canlynol.

Hysbysebion o unrhyw fath

Costau cyffredinol:

Mae hyn yn cynnwys cost defnyddio neu logi unrhyw:

- asiantaeth, unigolyn neu sefydliad
- gwasanaethau a ddarperir gan asiantaeth, unigolyn neu sefydliad
- safle neu gyfleusterau
- cyfarpar

a ddefnyddir i:

- baratoi, cynhyrchu neu hwyluso'r broses o gynhyrchu deunydd ar gyfer hysbyseb
- lledaenu deunydd hysbysebu drwy ddsbarthu neu fel arall

Er enghraifft, llogi ffotograffydd a safle i gynhyrchu delweddau i'w defnyddio mewn deunydd hysbysebu.

Costau penodol mewn cysylltiad â chynhyrchu neu ledaenu deunydd hysbysebu digidol neu electronig:

Meddalwedd

Mae'n cynnwys cost meddalwedd o unrhyw fath i'w defnyddio ar unrhyw ddyfais i:

- ddylunio a chynhyrchu deunydd hysbysebu yn fewnol
- lledaenu neu hwyluso'r broses o ledaenu deunydd hysbysebu

p'un a gaiff y deunydd hwnnw ei ddsbarthu'n ddigidol, yn electronig neu drwy ddulliau eraill.

Er enghraifft, ffi drwyddedu neu feddalwedd i'w defnyddio ar unrhyw ddyfais.

Gwasanaethau, cyfleusterau a chyfarpar

Mae'n cynnwys cost defnyddio neu logi unrhyw:

- asiantaeth, unigolyn neu sefydliad
- gwasanaethau a ddarperir gan asiantaeth, unigolyn neu sefydliad
- safle neu gyfleusterau
- cyfarpar

a ddefnyddir i:

- baratoi, cynhyrchu neu hwyluso'r broses o gynhyrchu deunydd hysbysebu digidol neu electronig
- dosbarthu neu hwyluso'r broses o ledaenu'r deunydd hysbysebu hwnnw mewn unrhyw ffordd

gan gynnwys unrhyw gost y gellir ei phriodoli i wneud y cynnwys yn fwy gweladwy drwy unrhyw ddull

Er enghraifft, prynu lle mwy blaenllaw ar dudalen mewn chwilotwr.

Gwefannau a deunydd digidol arall

Mae'n cynnwys costau:

- lletya a chynnal gwefan neu ddeunydd electronig/digidol arall sy'n hyrwyddo'r ymgeisydd
- dylunio ac adeiladu'r wefan
- cyfran o unrhyw wefan neu ddeunydd sy'n cael ei sefydlu i godi arian ar gyfer yr ymgeisydd ond sydd hefyd yn hyrwyddo'r ymgeisydd yn ystod y cyfnod a reoleiddir

Deunydd i'w rannu

Mae'n cynnwys cost paratoi, cynhyrchu neu hwyluso'r broses o gynhyrchu deunydd hysbysebu:

- i'w lawrlwytho a'i ddefnyddio gan bobl eraill
- i'w rannu ar unrhyw fath o sianel neu lwyfan cyfryngau cymdeithasol neu i hyrwyddo'r ymgeisydd drwy ddull o'r fath

Er enghraifft, costau cynhyrchu deunydd hysbysebu yn hyrwyddo'r ymgeisydd a gaiff ei rannu ar dudalen ar sianel cyfryngau cymdeithasol yn annog dilynwyr i'w rannu.

Deunydd y gellir ei lawrlwytho

Os rhoddwch ddeunydd ar wefan i bobl ei argraffu at eu defnydd personol, fel posteri ffenestr neu ffurflenni deiseb, bydd y costau dylunio a chostau'r wefan yn cyfrif fel gwariant ymgeisydd. Nid oes angen i chi gyfrif costau argraffu pobl yn erbyn eich terfyn gwariant, oni bai bod pobl yn argraffu dogfennau ar eich rhan.

Os gallai'r deunydd gael ei argraffu a'i ddsbarthu i bleidleiswyr – er enghraifft, taflen – bydd angen i chi esbonio sut rydych yn disgwyl i bobl ei ddefnyddio.

Os byddwch yn awdurdodi defnydd ehangach o'r deunydd, gall y costau cynhyrchu gyfrif fel gwariant ymgeisydd ni waeth pwy sy'n ei argraffu.

Rhwydweithiau

Mae'n cynnwys cost cyrchu, prynu, datblygu a chynnal unrhyw rwydwaith digidol neu rwydwaith arall sy'n:

- hwyluso'r broses o ddsbarthu neu ledaenu deunydd hysbysebu drwy unrhyw ddull
- hyrwyddo deunydd hysbysebu neu'n ei wneud yn fwy gweladwy drwy unrhyw ddull

Er enghraifft, prynu hunaniaethau digidol a ddefnyddir i wneud deunydd i ymddangos fel petai wedi cael ei weld a'i gymeradwyo gan nifer mawr o ddefnyddwyr ar lwyfan cyfrwng cymdeithasol.

Costau eraill sydd wedi'u cynnwys

Mae'n cynnwys cost unrhyw hawliau neu ffi drwyddedu ar gyfer unrhyw ddelwedd a ddefnyddir wrth gynhyrchu deunydd hysbysebu.

Mae'n cynnwys cost:

- papur neu unrhyw gyfrwng arall y mae'r deunydd hysbysebu yn cael ei argraffu arno
- arddangos hysbysebion yn ffisegol mewn unrhyw leoliad, er enghraifft clymau neu lud i osod posterï

Mae'n cynnwys cost prynu, llogi neu ddefnyddio:

- cyfarpar llungopïo
- cyfarpar argraffu

a ddefnyddir yn ystod ymgyrch etholiadol yr ymgeisydd, heblaw lle:

- cafodd y cyfarpar ei gaffael gan yr ymgeisydd yn bennaf at ddefnydd personol yr ymgeisydd ei hun
- mae'n cael ei ddarparu gan unigolyn arall, cafodd y cyfarpar ei gaffael gan yr unigolyn hwnnw at ei ddefnydd personol ei hun ac ni chodir tâl ar yr ymgeisydd i'w ddefnyddio

Lle mae papur, cyfarpar llungopïo neu argraffydd yn cael ei brynu neu ei logi i'w ddefnyddio'n bennaf yn ystod yr ymgyrch, mae'n rhaid cofnodi'r gost lawn.

Mae'n cynnwys cost prynu a defnyddio unrhyw gyfarpar arall mewn perthynas â:

- pharatoi, cynhyrchu neu hwyluso'r broses o gynhyrchu'r deunydd hysbysebu
- lledaenu'r deunydd hysbysebu drwy ei ddsbarthu neu fel arall

Mae'n cynnwys cost bwyd a/neu lety i unrhyw unigolyn sy'n darparu gwasanaethau mewn cysylltiad â deunydd hysbysebu i'r ymgeisydd y mae'r ymgeisydd, plaid yr ymgeisydd neu drydydd parti arall yn talu amdano neu'n ei ad-dalu.

Deunydd a anfonir at etholwyr yn ddigymell

Costau sy'n gysylltiedig â chael gwybodaeth a thargedu neu nodi pleidleiswyr, gan gynnwys costau cronfeydd data

Mae hyn yn cynnwys cost cyrchu, cael, prynu, datblygu neu gynnal:

- meddalwedd TG neu gronfeydd data o fanylion cyswllt
- unrhyw wybodaeth, drwy ba ddull bynnag

a ddefnyddir i hwyluso'r broses o anfon deunydd digymell at bleidleiswyr.

Er enghraifft, prynu cyfeiriadau e-bost.

Mae'n cynnwys cost cyrchu, cael neu ddatblygu setiau data, gan gynnwys dadansoddeg data i dargedu pleidleiswyr drwy ba ddull bynnag, gan gynnwys cost asiantaethau, sefydliadau neu bobl eraill sy'n nodi grwpiau o bleidleiswyr, drwy ba ddull bynnag.

Er enghraifft, cost unrhyw asiantaeth a gaiff ei thalu i ddadansoddi cynnwys cyfryngau cymdeithasol er mwyn hwyluso'r broses o dargedu pleidleiswyr mewn ardal etholaethol benodol a chost modelu gan asiantaeth sy'n seiliedig ar y dadansoddiad hwnnw.

Mae'n cynnwys cost unrhyw wasanaethau i nodi pleidleiswyr sy'n cael eu prynu, eu datblygu neu eu darparu cyn y cyfnod a reoleiddir, ond a ddefnyddir i dargedu pleidleiswyr yn ystod y cyfnod a reoleiddir.

Lle ceir gwybodaeth neu fynediad at wybodaeth gan drydydd parti, gan gynnwys plaid wleidyddol, mae cost fasnachol cael y wybodaeth honno gan y trydydd parti wedi'i chynnwys.

Costau sy'n gysylltiedig â pharatoi, cynhyrchu neu ddsbarthu deunydd digymell i bleidleiswyr, gan gynnwys drwy ddulliau digidol

Mae hyn yn cynnwys cost defnyddio neu logi unrhyw:

- asiantaeth, unigolyn neu sefydliad
- gwasanaethau a ddarperir gan asiantaeth, unigolyn neu sefydliad
- safle neu gyfleusterau
- cyfarpar

a ddefnyddir i:

- baratoi, cynhyrchu neu hwyluso'r broses o gynhyrchu'r deunydd digymell
- lledaenu'r deunydd digymell drwy ei ddsbarthu neu fel arall, gan gynnwys unrhyw gost y gellir ei phriodoli i wneud y deunydd yn fwy gweladwy drwy unrhyw ddull

Mae'n cynnwys cost dosbarthu deunydd drwy unrhyw ddull gan gynnwys dulliau electronig neu ddsbarthu'r deunydd yn ffisegol, er enghraifft cost amlenni a stampiau neu brynu system ar gyfer anfon negeseuon e-bost.

Mae'n cynnwys cost cyrchu, datblygu a chynnal unrhyw rwydwaith digidol neu rwydwaith arall sy'n hyrwyddo deunydd digymell ar unrhyw lwyfan neu sy'n ei wneud yn fwy gweladwy ar unrhyw lwyfan. Er enghraifft, os bydd ymgeisydd yn talu datblygwr i greu ap sy'n hwyluso'r broses o dargedu ei deunydd ar sianel cyfryngau cymdeithasol.

Mae'n cynnwys cost goruchwyllo a chynnal pob cyfrwng cymdeithasol, dull digidol neu ddulliau eraill o ddsbarthu deunydd digymell. Mae hyn yn cynnwys cynnal pob cyfrif cyfrwng cymdeithasol, gan gynnwys os ydynt yn cael eu cynnal gan endid/unigolyn arall.

Costau eraill sydd wedi'u cynnwys

Mae'n cynnwys cost unrhyw hawliau neu ffi drwyddedu ar gyfer unrhyw ddelwedd a ddefnyddir wrth gynhyrchu deunydd digymell.

Mae'n cynnwys cost papur neu unrhyw gyfrwng arall y mae'r deunydd digymell yn cael ei argraffu arno.

Mae'n cynnwys cost prynu, llogi neu ddefnyddio:

- cyfarpar llungopïo
- cyfarpar argraffu

a ddefnyddir yn ystod ymgyrch etholiadol yr ymgeisydd, heblaw lle:

- cafodd y cyfarpar ei gaffael gan yr ymgeisydd yn bennaf at ddefnydd personol yr ymgeisydd ei hun
- mae'n cael ei ddarparu gan unigolyn arall, cafodd y cyfarpar ei gaffael gan yr unigolyn hwnnw at ei ddefnydd personol ei hun ac ni chodir tâl ar yr ymgeisydd i'w ddefnyddio

Lle mae papur, cyfarpar llungopïo neu argraffydd yn cael ei brynu neu ei logi i'w ddefnyddio'n bennaf yn ystod yr ymgyrch, mae'n rhaid cofnodi'r gost lawn.

Mae'n cynnwys cost prynu a defnyddio unrhyw gyfarpar arall mewn perthynas â:

- pharatoi, cynhyrchu neu hwyluso'r broses o gynhyrchu'r deunydd digymell
- lledaenu'r deunydd digymell drwy ei ddsbarthu neu fel arall

Mae'n cynnwys cost bwyd neu lety i unrhyw unigolyn sy'n darparu gwasanaeth mewn cysylltiad â deunydd digymell i'r ymgeisydd y mae'r ymgeisydd, plaid yr ymgeisydd neu drydydd parti arall yn talu amdano neu'n ei ad-dalu.

Costau sydd wedi'u heithrio

Nid yw'n cynnwys costau mewn perthynas â chynnal a chyhoeddi anerchiad etholiadol y Comisiynydd Heddlu a Throseddu.

Nid yw'n cynnwys unrhyw gost sy'n gysylltiedig â chael data fel y'i caniateir drwy statud neu reoliad.

Er enghraifft, mae gan ymgeiswyr yr hawl i gael copi o'r gofrestr etholiadol.

Costau cludiant

Mae'n cynnwys cost cludo ar gyfer yr asiant lle mae'r ymgeisydd, plaid yr ymgeisydd neu drydydd parti arall yn ei ad-dalu.

Cludo gwirfoddolwyr ac ymgyrchwyr

Mae'n cynnwys cost cludo:

- gwirfoddolwyr
- aelodau o'r blaid, gan gynnwys aelodau o staff
- ymgyrchwyr eraill

o gwmpas yr ardal etholiadol, neu i'r ardal etholiadol ac oddi yno, gan gynnwys cost:

- tocynnau ar gyfer unrhyw gludiant, gan gynnwys unrhyw ffi archebu
- llogi unrhyw gludiant
- tanwydd a brynir ar gyfer unrhyw gludiant
- parcio ar gyfer unrhyw gludiant

lle maent yn ymgyrchu ar ran yr ymgeisydd.

Mae'n cynnwys cost cludiant y telir amdano gan unrhyw unigolyn, plaid wleidyddol neu drydydd parti arall ac y bydd yr ymgeisydd, y plaid wleidyddol neu drydydd parti yn ei thalu neu'n ei had-dalu, lle roedd yr unigolion a oedd yn cael eu cludo yn ymgyrchu neu'n ymgymryd â gweithgareddau a oedd yn gysylltiedig â'r ymgyrch ar ran yr ymgeisydd.

Cludiant i ddigwyddiad

Mae'n cynnwys costau cludo'r rhai sy'n mynd i ddigwyddiad sy'n hyrwyddo'r ymgeisydd lle mae'r ymgeisydd, plaid yr ymgeisydd neu drydydd parti arall yn ad-dalu'r gost honno neu'n talu'r gost honno.

Cludiant sy'n hyrwyddo'r ymgeisydd

Mae'n cynnwys cost defnyddio neu logi unrhyw gerbyd neu fath o gludiant sy'n arddangos deunydd sy'n hyrwyddo'r ymgeisydd, gan gynnwys unrhyw gostau sy'n gysylltiedig â:

- dylunio cynllun a'i osod ar y cerbyd neu'r math o gludiant
- gyrru neu symud cerbyd o amgylch ardal etholiadol benodol
- ffioedd parcio lle defnyddir cerbyd i arddangos deunydd

Costau sydd wedi'u heithrio

Mae'r costau canlynol wedi'u heithrio:

- lle telir y gost gan yr unigolyn a ddefnyddiodd y cludiant, lle na chaiff y taliad hwnnw ei ad-dalu, neu
- lle darperir y cludiant yn ddi-dâl gan unrhyw unigolyn arall os cafodd y dull cludo ei gaffael gan y person hwnnw yn bennaf at ei ddefnydd personol ei hun

Mae 'treuliau personol' yn cynnwys treuliau teithio rhesymol yr ymgeisydd mewn perthynas â'r etholiad.

Lle bydd cost cludiant ar draul personol yr ymgeisydd, ni fydd hyn yn cyfrif tuag at y terfyn gwariant. Rhaid ei chofnodi fel traul personol yn y ffurflen gwariant.

Gweler tudalen 34 i gael rhagor o wybodaeth am dreuliau personol.

Cyfarfodydd cyhoeddus o unrhyw fath

Gwasanaethau, safleoedd, cyfleusterau neu gyfarpar a ddarperir gan eraill

Mae hyn yn cynnwys cost defnyddio neu logi unrhyw:

- asiantaeth, unigolyn neu sefydliad
- gwasanaethau a ddarperir gan asiantaeth, unigolyn neu sefydliad
- safle neu gyfleusterau
- cyfarpar

a ddefnyddir i:

- hyrwyddo cyfarfod cyhoeddus
- cynnal cyfarfod cyhoeddus i hyrwyddo'r ymgeisydd
- ffrydio cyfarfod cyhoeddus yn fyw neu ei ddarlledu drwy unrhyw ddull

Costau eraill o dan gyfarfodydd cyhoeddus

Mae'n cynnwys cost hyrwyddo neu hysbysebu'r digwyddiad, drwy unrhyw ddull.

Mae'n cynnwys cost digwyddiad sy'n cael ei gynnal drwy ddolen o unrhyw fath neu sy'n cael ei ffrydio'n fyw neu ei ddarlledu, lle mae'r digwyddiad hwnnw yn agored i'w weld gan ddefnyddwyr sianel neu lwyfan neu drwy ddull arall.

Mae'n cynnwys cost darparu unrhyw nwyddau, gwasanaethau neu gyfleusterau yn y digwyddiad, er enghraifft cost llogi seddi. Mae'n cynnwys cost prynu unrhyw gyfarpar mewn perthynas â:

- cynnal cyfarfod cyhoeddus i hyrwyddo'r ymgeisydd
- ffrydio cyfarfod cyhoeddus yn fyw neu ei ddarlledu drwy unrhyw ddull

Mae'n cynnwys cost llety a threuliau eraill i unrhyw un sy'n bresennol lle mae'r ymgeisydd, plaid yr ymgeisydd neu drydydd parti arall yn ad-dalu'r gost honno neu'n talu'r gost honno.

Costau nad oes angen i chi eu cynnwys

Nid oes angen i chi gynnwys:

- digwyddiadau a gynhelir i aelodau'ch plaid yn unig
- digwyddiadau a gynhelir yn bennaf at ddibenion ac eithrio'ch ymgyrch, lle mae'ch presenoldeb yn gysylltiedig – er enghraifft, digwyddiad cymdeithasol blynyddol lle rydych yn dweud ychydig o eiriau

Dylech wneud asesiad gonest yn seiliedig ar y ffeithiau ynghylch a yw'r cyfarfod wir yn cael ei gynnal at ddibenion eraill.

Efallai y cewch eich gwahodd i hustyngau a gynhelir gan sefydliadau lleol neu grwpiau cymunedol hefyd. Rydym wedi cyhoeddi canllawiau ar [wahân ar hustyngau sy'n](#) esbonio pryd y bydd y rheolau ynglŷn â gwariant yn gymwys i'r digwyddiadau hyn o bosibl.

Costau staff

Costau asiantiaid

Mae hyn yn cynnwys unrhyw gydnabyddiaeth, gan gynnwys lwfansau, a delir i'r asiant.

Staff a gyflogir gan blaid wleidyddol

Mae'n cynnwys cost unrhyw aelod o staff plaid wleidyddol sy'n darparu gwasanaethau i'r ymgeisydd at ddibenion ethol yr ymgeisydd yn ystod y cyfnod a reoleiddir, neu sy'n darparu gwasanaethau i'r ymgeisydd at ddiben ethol yr ymgeisydd cyn y cyfnod hwnnw sy'n cael eu defnyddio wedyn yn ystod y cyfnod a reoleiddir.

Rhai enghreifftiau o gostau sy'n gysylltiedig â staff plaid wleidyddol:

- mae aelod o staff plaid wleidyddol yn treulio ei oriau gwaith â thâl yn cydlynu gwaith ymgyrchu gwirfoddolwyr ar gyfer ymgeisydd mewn etholaeth benodol. Ystyrir bod ei amser gwaith at ddibenion etholiad yr ymgeisydd. Os caiff ei ddefnyddio gan neu ar ran yr ymgeisydd, yna rhaid i gostau talu'r aelod hwnnw o staff ymddangos yn ffurflen yr ymgeisydd fel gwariant tybiannol (gweler t37). Os na chaiff ei ddefnyddio gan neu ar ran yr ymgeisydd, bydd yn cyfrif fel ymgyrchu lleol dros yr ymgeisydd (gweler t35).
- mae aelod o staff plaid wleidyddol yn treulio ei oriau gwaith â thâl ar nifer o weithgareddau ymgyrchu gwahanol, gan gynnwys hyrwyddo'r plaid yn gyffredinol a hyrwyddo ymgeisydd penodol. Ystyrir bod y gyfran o'i amser gwaith a dreulir yn hyrwyddo'r ymgeisydd at ddibenion ethol/etholiad yr ymgeisydd hwnnw. Os caiff ei ddefnyddio gan neu ar ran yr ymgeisydd, yna rhaid i'r gyfran honno o gostau talu'r aelod hwnnw o staff ymddangos yn ffurflen yr ymgeisydd fel gwariant tybiannol (gweler t37). Os na wneir defnydd ohoni gan neu ar ran yr ymgeisydd, bydd yn cyfrif fel ymgyrchu lleol dros yr ymgeisydd (gweler t35).
- mae nifer o ymgeiswyr yn bresennol mewn sesiwn frifio ar addewidion maniffesto'r plaid a gynhelir gan staff y plaid a delir. Gan fod y pwyslais ar addewidion maniffesto'r plaid genedlaethol, nid ystyrir bod y sesiwn frifio at ddibenion eu hethol fel ymgeiswyr. Felly nid oes angen cynnwys gwariant yn ffurflenni'r ymgeisydd.

Staff sy'n monitro cyfryngau cymdeithasol a gweithgareddau eraill sy'n ymwneud â'r wasg

Mae'n cynnwys cost staff sy'n ymwneud â rheoli a monitro'r cyfryngau cymdeithasol a chael data er mwyn targedu gweithgarwch ymgyrchu. Mae hyn yn cynnwys llogi staff i ddadansoddi a didoli'r data a chost staff i fonitro unrhyw fath o gyfrwng cymdeithasol neu gyfrif arall, ac i gyhoeddi ar gyfryngau o'r fath neu ymateb iddynt.

Mae'n cynnwys cost staff sy'n ymwneud â rheoli gweithgareddau gyda'r wasg o unrhyw fath, gan gynnwys staff sy'n cydgysylltu ag unrhyw fath o weithgarwch yn y cyfryngau drwy unrhyw ddull, neu ei reoli neu ei fonitro mewn cysylltiad ag ethol yr ymgeisydd.

Unrhyw un arall lle defnyddir ei wasanaethau

Mae'n cynnwys cost unrhyw un arall lle defnyddir ei wasanaethau mewn cysylltiad ag ethol yr ymgeisydd.

Amser gwirfoddolwyr

Nid yw'n cynnwys cost gwasanaethau asiant nac unrhyw berson arall sy'n gwirfoddoli.

Nid oes angen i chi ychwaith gynnwys costau teithio, bwyd na llety pobl tra byddant yn ymgyrchu ar eich rhan, os byddant yn talu'r costau eu hunain.

Fodd bynnag, bydd unrhyw dreuliau rydych yn eu talu, neu'n eu had-dalu, fel cludiant neu lety, yn cyfrif fel gwariant.

Weithiau, efallai na fyddwch yn siŵr a yw rhywun sy'n gweithio dros eich ymgyrch yn wirfoddolwr neu a ddylech gyfrif ei amser tuag at eich terfyn gwariant. Er enghraifft, efallai fod yr unigolyn yn cynnig gwasanaethau tebyg yn broffesiynol i'r rhai y mae'n eu cyflawni i chi.

Bydd yn wirfoddolwyr:

- os na fydd eu cyflogwr yn eu talu am yr amser a dreulir ganddynt ar eich ymgyrch, neu
- os bydd yn defnyddio ei wyliau blynyddol
- os byddant yn hunangyflogedig, ni fyddwch yn elwa ar unrhyw yswiriant proffesiynol sydd ganddynt

Os bydd yn defnyddio cyfarpar neu ddeunyddiau arbenigol, mae'n debygol y bydd hyn yn wariant tybiannol.

Costau swyddfa a chostau gweinyddol

Swyddfa a chyfarpar

Mae hyn yn cynnwys cost rhentu swyddfa, gan gynnwys ardrethi busnes, ar gyfer ymgyrch yr ymgeisydd, boed yn swyddfa a gaiff ei rhentu o'r newydd neu o dan gytundeb rhent presennol, ac felly eir i gostau tybiannol lle darperir y fath swyddfa am ddim neu am bris gostyngol gan blaid wleidyddol neu drydydd parti.

Mae'n cynnwys cost swyddfa lle mae'r swyddfa honno yn cael ei rhannu. Mae'n rhaid dosrannu'r gost ac mae'n rhaid i swm, sy'n adlewyrchu'n rhesymol y defnydd gan yr ymgeisydd yn ystod yr ymgyrch, gael ei gynnwys yn y ffurflen i'r ymgeisydd. Bydd y swm hwn yn cyfrif tuag at derfyn gwario'r ymgeisydd.

Mae'n cynnwys cost prynu, defnyddio neu logi unrhyw gyfarpar swyddfa cyffredinol ar gyfer ymgyrch yr ymgeisydd, ac felly eir i gostau tybiannol lle darperir y fath gyfarpar am ddim neu am bris gostyngol gan blaid wleidyddol neu drydydd parti.

Er enghraifft, desgiau, cadeiriau a chyfrifiaduron a ddarperir gan blaid i'w defnyddio yn ymgyrch yr ymgeisydd.

Mae'n cynnwys cost prynu, llogi neu ddefnyddio:

- ffonau symudol neu ddyfeisiau llaw eraill
- y contractau cysylltiedig

i'w defnyddio yn yr ymgyrch gan yr ymgeisydd, asiant ac unrhyw staff neu wirfoddolwyr, lle mae'r ymgeisydd, plaid yr ymgeisydd neu drydydd parti sy'n talu am y cyfarpar hwnnw a/neu gostau cysylltiedig heblaw:

- lle prynodd yr ymgeisydd y cyfarpar yn bennaf at ei ddefnydd personol ei hun ac nad yw'r costau uwchlaw'r hyn yr eid iddynt fel arfer y tu allan i gyfnod etholiadol

- mae'n cael ei ddarparu gan unigolyn arall, cafodd y cyfarpar ei gaffael gan yr unigolyn hwnnw at ei ddefnydd personol ei hun, nid yw'r costau uwchlaw'r hyn yr eid iddynt fel arfer y tu allan i gyfnod etholiadol, ac ni chodir tâl ar yr ymgeisydd i'w ddefnyddio

Rhai enghreifftiau o gostau sy'n gysylltiedig â ffonau symudol:

- os prynir cerdyn SIM â lwfans data a galwadau i ymgeisydd ar gyfer ei ymgyrch, byddai hyn yn cyfrif fel gwariant ymgeisydd
- os defnyddir ffôn symudol gwirfoddolwr i gydlynu gwirfoddolwyr eraill, ac y caiff cyfran o daliadau'r contract ei had-dalu gan yr ymgeisydd i'r gwirfoddolwr, byddai hyn yn cyfrif fel gwariant ymgeisydd
- os bydd yr ymgeisydd yn defnyddio ei ffôn ei hun a brynwyd ganddo at ddibenion personol, ac nad eir i unrhyw gostau pellach y tu hwnt i gostau misol arferol galwadau, data ac ati, nid yw hyn yn cyfrif fel gwariant ymgeisydd

Gorbenion

Mae'n cynnwys cost:

- trydan
- llinellau ffôn a mynediad i'r rhyngrwyd

i'w defnyddio yn ystod ymgyrch yr ymgeisydd.

Mae'n cynnwys cost tanysgrifio ar gyfer gwasanaethau monitro'r cyfryngau a gwasanaethau datganiadau i'r wasg a gwifren y wasg.

Costau sy'n gysylltiedig ag asiantiaid, gwirfoddolwyr a chyflogeion

Mae'n cynnwys cost llety i'r asiant, lle mae'n cael ei had-dalu gan yr ymgeisydd, plaid yr ymgeisydd neu drydydd parti arall.

Mae'n cynnwys cost gwirfoddolwyr, cyflogeion a chyflogeion plaid lle maent yn ymgyrchu dros yr ymgeisydd mewn ardal etholiadol benodol, gan gynnwys eu costau llety os ydynt yn cael eu had-dalu gan yr ymgeisydd, plaid yr ymgeisydd neu drydydd parti arall.

Costau nad ydynt wedi'u cynnwys

Nid yw'n cynnwys cost gofal plant i ymgeisydd na'i asiant na gwirfoddolwr.

Nid yw'n cynnwys cost dŵr, nwy na'r dreth gyngor.

Nid yw'n cynnwys llety a ddarperir gan unrhyw unigolyn arall sy'n unig breswylfa neu'n brif breswylfa'r unigolyn os caiff ei ddarparu'n ddi-dâl.

Mae 'treuliau personol' yn cynnwys costau llety rhesymol yr ymgeisydd mewn perthynas â'r etholiad.

Lle bydd cost llety ar draul bersonol yr ymgeisydd, ni fydd hyn yn cyfrif tuag at y terfyn gwariant. Rhaid ei chofnodi fel traul bersonol yn y ffurflen gwariant.

Gweler tudalen 34 am ragor o wybodaeth am dreuliau personol.

Beth nad yw'n cyfrif fel gwariant ymgeisydd?

- talu eich ernes etholiadol
- unrhyw beth (ac eithrio hysbysebion) sy'n ymddangos mewn papur newydd neu ar sianel ddarlledu drwyddedig
- cyfleusterau a ddefnyddiwch am fod gennych hawl i wneud hynny fel ymgeisydd, megis ystafell gyhoeddus ar gyfer cyfarfod
- costau y gellir eu priodoli'n rhesymol i anabledd yr ymgeisydd
- amser gwirfoddolwyr gan gynnwys amser a dreulir gan eich staff nad ydych yn eu talu amdano
- y defnydd o brif gartref rhywun, a ddarperir am ddim
- y defnydd o gar personol rhywun neu ddull cludiant arall, a gaffaelwyd yn bennaf at ddefnydd personol yr unigolyn hwnnw ac a ddarperir am ddim
- y defnydd o gyfarpar cyfrifiadurol neu argraffu rhywun, a gaffaelwyd yn bennaf at ddefnydd personol yr unigolyn hwnnw ac a ddarperir am ddim

Anerchiad etholiadol swyddogol

Gall ymgeiswyr roi anerchiad etholiadol swyddogol ar [wefan](#) Swyddfa'r Cabinet. Nid yw gwariant ar baratoi a chyhoeddi'r anerchiad etholiadol yn cyfrif tuag at eich terfyn gwariant ac ni ddylai ymddangos ar eich ffurflen gwariant.



Important

I gael rhagor o wybodaeth am yr Anerchiad Etholiadol Swyddogol, gweler ein canllawiau [yma](#).

Defnyddio eitemau

Pan fyddwch yn defnyddio eitem am y tro cyntaf, rhaid i chi gynnwys y gost.

Eitemau na chânt eu defnyddio

Nid oes angen i chi roi gwybod am wariant ar eitemau na chânt eu defnyddio (er enghraifft, taflenni na chânt eu dosbarthu) ac ni fydd yn cyfrif tuag at y terfyn gwariant.

Dylech gadw'r deunydd na chaiff ei ddefnyddio neu ddangos tystiolaeth o'i ddinistrio.

Os byddwch yn defnyddio'r eitemau dros ben mewn etholiad arall, rhaid i chi gofnodi'r gwariant ar yr eitemau hynny yn yr etholiad hwnnw.

Aildefnyddio eitemau

Pan fyddwch wedi talu am eitem, rhaid i chi gofnodi'r gost lawn pan gaiff ei defnyddio gyntaf, hyd yn oed os byddwch yn bwriadu ei haildefnyddio mewn etholiad arall yn y dyfodol.

Os byddwch yn gwneud hynny, nid oes angen i chi ailgofnodi'r taliad gwreiddiol eto. Efallai y bydd rhai costau cysylltiedig y mae'n rhaid eu cofnodi yn yr etholiad hwnnw, er enghraifft storio neu lanhau.

Treuliau personol

Mae treuliau personol yn cynnwys treuliau teithio a byw rhesymol (fel costau gwesty) yr ymgeisydd. **Nid** yw treuliau personol yn cyfrif tuag at eich terfyn gwariant, ond **rhaid** i chi eu cofnodi ar eich ffurflen gwariant.

Gall treuliau personol gynnwys llogi car i'r ymgeisydd os nad yw'r ymgeisydd yn berchen ar gar eisoes, neu os nad yw ei gar yn addas ar gyfer ymgyrchu. Er enghraifft, os ydych yn sefyll mewn etholaeth wledig, efallai y bydd yn rhesymol llogi cerbyd gyriant pedair olwyn i gyrraedd ardaloedd anghysbell.

Gall ymgeisydd dalu hyd at £5,000 o ran treuliau personol. Rhaid i'r asiant dalu unrhyw beth uwchlaw'r swm hwn.



Important

Rhaid i ymgeiswyr ddarparu datganiad ysgrifenedig o'u treuliau personol i'w hasiant o fewn 21 diwrnod i ddatgan y canlyniad.

Ymgyrchoedd lleol

Gelwir sefydliadau neu unigolion, nad ydynt yn sefyll fel ymgeiswyr yn yr etholiadau, ond sy'n ymgyrchu dros neu yn erbyn ymgeisydd mewn ward, yn 'ymgyrchwyr lleol nad ydynt yn bleidiau'.

Gall ymgyrchwyr lleol nad ydynt yn bleidiau wario hyd at 'gyfanswm a ganiateir' mewn ardal yr heddlu yn ystod y cyfnod a reoleiddir ar ymgyrchu dros neu yn erbyn ymgeisydd. Mae gan bob ardal yr heddlu ei therfyn gwariant ei hun.

Mae'r terfynau fel a ganlyn:

Ardal yr heddlu	Terfyn gwario	Ardal yr heddlu	Terfyn gwario
Avon a Gwlad yr Haf	£6,278	Swydd Gaerloyw	£2,422
Swydd Bedford	£2,347	Gwent	£2,199
Swydd Gaergrawnt	£3,055	Hampshire	£7,345
Swydd Gaer	£4,015	Swydd Hertford	£4,260
Cleveland	£2,155	Glannau Humber	£3,557
Cumbria	£2,024	Caint	£6,433
Swydd Derby	£3,993	Swydd Gaerhirfryn	£5,682
Dyfnaint a Chernyw	£6,573	Swydd Gaerwrangon	£3,952
Dorset	£3,003	Swydd Lincoln	£2,805
Durham	£2,499	Glannau Mersi	£5,139
Dyfed-Powys	£2,035	Norfolk	£3,392
Essex	£6,605	Surrey	£4,345
Swydd Northampton	£2,686	Sussex	£6,197
Northumbria	£5,507	Dyffryn Tafwys	£8,551

Ardal yr heddlu	Terfyn gwario	Ardal yr heddlu	Terfyn gwario
Gogledd Cymru	£2,674	Swydd Warwick	£2,144
Gogledd Swydd Efrog	£3,142	Gorllewin Mersia	£4,750
Swydd Nottingham	£2,686	Gorllewin Canolbarth Lloegr	£10,080
De Cymru	£4,904	Gorllewin Swydd Efrog	£8,098
De Swydd Efrog	£5,030	Wiltshire	£2,630
Swydd Stafford	£4,314		
Suffolk	£2,828		

Rhaid i unrhyw wariant yr eir iddo gan ymgyrchydd lleol nad yw'n blaid sy'n uwch na'r terfynau hyn gael ei awdurdodi gan asiant yr ymgeisydd perthnasol. Os byddwch yn awdurdodi unrhyw wariant yr eir iddo gan ymgyrchydd lleol nad yw'n blaid sy'n uwch na'r terfynau hyn, caiff y treuliau hynny eu cyfrif fel gwariant ymgeisydd ac fel rhan o'ch terfyn gwariant.

I gael rhagor o wybodaeth am y rheolau sy'n gymwys i ymgyrchwyr nad ydynt yn bleidiau ar gyfer etholiadau Comisiynwyr yr Heddlu a Throseddu, gweler ein taflen ffeithiau ar ein gwefan [yma](#).

Eitemau a roddir am ddim neu am bris gostyngol a 'gwariant tybiannol'

Weithiau, efallai y byddwch yn talu am eitemau neu weithgareddau am gost is na'u gwerth masnachol, neu'n eu cael am ddim.

Er enghraifft:

- mae cyflenwr sy'n cefnogi'ch ymgyrch yn rhoi nwyddau neu wasanaethau i chi am bris gostyngol
- mae'ch plaid yn gadael i chi ddefnyddio swyddfa neu gyfleusterau eraill, neu'n talu am daflenni ar eich rhan

Rhaid i chi gofnodi gwerth masnachol **llawn** yr eitemau neu'r gweithgareddau hyn:

- os cânt eu darparu i chi eu defnyddio am ddim neu am bris gostyngol anfasnachol o fwy na 10%, ac;
- mae'r gwahaniaeth mewn gwerth rhwng y gyfradd fasnachol a'r hyn a dalwch dros £50
- cânt eu defnyddio gan neu ar ran yr ymgeisydd

Os cewch ostyngiad o 10% neu lai, neu os yw'r gwahaniaeth mewn gwerth yn £50 neu lai, dim ond y swm a dalwch y mae'n rhaid i chi ei gofnodi.

Gelwir y gwahaniaeth rhwng y gwerth masnachol a'r pris a dalwch yn 'wariant tybiannol'. Gweler ein [taflen ffeithiau ar wariant tybiannol](#) i gael rhagor o fanylion ac enghreifftiau.

Bydd gwariant tybiannol â gwerth o fwy na £50 hefyd yn rhodd. Mae rhagor o wybodaeth am y rheolau ynglŷn â rhoddion yn Adran B.

Gostyngiadau masnachol yw'r rhai sydd ar gael i gwsmeriaid tebyg eraill, fel gostyngiadau ar gyfer swmp-archebion neu ostyngiadau tymhorol.

Gostyngiadau anfasnachol yw gostyngiadau arbennig a roddir i chi gan gyflenwyr. Mae hyn yn cynnwys unrhyw gyfradd arbennig nad yw ar gael ar y farchnad agored.



Prisio gwariant tybiannol

Os yw'r cyflenwr yn ddarparwr masnachol, dylech ddefnyddio'r cyfraddau y mae'n eu codi ar gwsmeriaid eraill. Os nad yw'r wybodaeth hon ar gael, dylech ganfod beth mae darparwyr tebyg yn ei godi am yr un nwyddau neu wasanaethau a defnyddio hyn.

Dylech gadw cofnod o'r modd y lluniwyd eich prisiad a chadw copïau o unrhyw ddyfynbrisiau a gewch.

Ar ôl yr etholiad, rhaid i'r asiant ddatgan gwerth pob eitem o wariant tybiannol. Rhaid i'r gwerth a ddatganwch fod yn asesiad gonest a rhesymol o'r gwerth masnachol.

I gael rhagor o wybodaeth am brisio a chofnodi gwariant tybiannol, gweler ein taflen ffeithiau ar wariant tybiannol [yma](#).

Os nad ydych yn siŵr sut y dylech brisio rhywbeth, e-bostiwch neu ffoniwch ni i gael cyngor.

Prisio staff ar secondiad

Os bydd cyflogwr yn secondio aelod o staff ar gyfer eich ymgyrch, rhaid i chi gofnodi ei gyflog gros ac unrhyw lwfansau ychwanegol fel gwariant tybiannol.

Nid oes angen i chi gynnwys cyfraniadau yswiriant gwladol na phensiwn y cyflogwr. Bydd angen i chi gynnwys gwerth unrhyw dreuliau, fel costau teithio neu fwyd, rydych chi neu'r cyflogwr yn eu had-dalu.

Gwahanu gwariant

Weithiau, efallai y bydd angen i chi rannu eich costau rhwng gweithgareddau sy'n cyfrif fel gwariant ymgeisydd a'r rhai nad ydynt yn cyfrif fel gwariant ymgeisydd.

Er enghraifft, rhwng:

- eitemau a ddefnyddiwyd cyn ac yn ystod y cyfnod a reoleiddir
- gwariant ar eich ymgyrch a gwariant ar weithgareddau eraill fel swyddfa rydych yn ei rhannu â'ch plaid leol

Ym mhob achos, dylech wneud asesiad gonest, yn seiliedig ar y ffeithiau, o gyfran y gwariant y gellir ei phriodoli'n deg i'ch gwariant fel ymgeisydd.

Er enghraifft, os ydych yn rhannu swyddfa plaid, efallai mai dim ond dadansoddiad o gostau galwadau dros werth penodol y gall eich bil ffôn ei ddarparu.

Yn yr achosion hyn, dylech ystyried y ffordd orau o wneud asesiad gonest ar sail y wybodaeth sydd gennych. Er enghraifft, gallech gymharu'r bil ag un nad yw'n cwmpasu cyfnod a reoleiddir.

Eich cyfrifoldeb **chi** yw cadw cofnod llawn a chywir o'ch gwariant fel ymgeisydd. Dylech sicrhau eich bod yn deall y rheolau a bod pob gwariant wedi'i awdurdodi a'i gofnodi'n gywir.

Ar ôl yr etholiad, bydd yn rhaid i chi lofnodi ffurflen i ddatgan ei bod yn gyflawn ac yn gywir hyd eithaf eich gwybodaeth a'ch cred.

Mae'n drosedd gwneud datganiad anwir a hynny'n fwriadol.

Os ydych yn dal yn ansicr, ffoniwch neu [e-bostiwch ni](#) i gael cyngor.

I gael rhagor o wybodaeth am rannu gwariant ymgyrch plaid, gweler: [Papur arbenigol: rhannu gwariant](#)

Pleidiau gwleidyddol a gwariant etholiad

Bydd pleidiau gwleidyddol yn aml yn gwario arian mewn etholiadau, gan hyrwyddo'r plaid yn gyffredinol yn ogystal ag ymgeiswyr penodol.

Mewn rhai etholiadau penodol, mae gan bleidiau eu terfynau gwariant eu hunain ar gyfer ymgyrchu. Mae'r rhain ar wahân i derfyn gwariant yr ymgeisydd.

Nid oes terfyn gwariant plaid yn Lloegr yn 2021.

Penderfynu a yw eitem yn wariant ymgeisydd

Os bydd gweithgaredd wedi'i anelu at bleidleiswyr yn yr ardal etholiadol lle mae'r ymgeisydd yn sefyll er mwyn hyrwyddo neu sicrhau ethol yr ymgeisydd hwnnw, yna bydd yn wariant ymgeisydd.

Er enghraifft, ystyrir gweithgaredd sy'n hyrwyddo plaid yn weithgaredd sy'n hyrwyddo ymgeisydd pan fydd yr eitem:

- yn enwi'r ymgeisydd penodol
- yn enwi'r ardal etholiadol benodol lle mae'r ymgeisydd yn sefyll

Mae'r senarios canlynol yn cynnwys enghreifftiau o wariant gan ymgeisydd ac enghreifftiau o wariant gan blaid wleidyddol.

- Mae ymgeisydd yn llunio taflen sy'n annog pleidleiswyr i bleidleisio dros ei blaid mewn ardal etholiadol benodol. Caiff yr ardal etholiadol ei henwi yn y daflen. Gwariant ymgeisydd yw hyn, a rhaid iddo ymddangos yn ffurflen yr ymgeisydd.
- Mae ymgeisydd yn gosod bilfwrdd ar ochr y ffordd â llun ohono arno. Mae'r bilfwrdd wedi'i leoli mewn gorsaf y tu allan i'r ardal etholiadol ond mae llawer o gymudwyr o'r ardal etholiadol yn defnyddio'r orsaf honno. Mae'n bosibl adnabod yr ymgeisydd o'r bilfwrdd, ac mae wedi'i anelu at bleidleiswyr yn ardal etholiadol yr ymgeisydd. Mae'n rhaid cynnwys hyn yn ffurflen yr ymgeisydd.
- Mae plaid wleidyddol yn cynhyrchu llythyr sy'n nodi polisïau'r blaid ac yn annog pleidleiswyr i bleidleisio dros ymgeisydd penodol yn yr ardal etholiadol honno yn y llinellau olaf. Gan fod modd adnabod yr ymgeisydd, dylid ystyried bod y llythyr wedi cael ei ddsbarthu at ddibenion ethol yr ymgeisydd. Os gwneir defnydd o'r daflen gan neu ar ran yr ymgeisydd, yna rhaid iddi ymddangos yn ffurflen yr ymgeisydd fel gwariant tybiannol (gweler t37). Os na wneir defnydd ohoni gan neu ar ran yr ymgeisydd, bydd yn cyfrif fel ymgyrchu lleol dros yr ymgeisydd (gweler t35).
- Mae plaid wleidyddol yn cynhyrchu hysbyseb sy'n nodi polisïau'r blaid ac yn gofyn i bleidleiswyr bleidleisio dros y blaid yn yr ardal etholiadol honno. Er nad yw'r hysbyseb yn enwi'r ymgeisydd, mae'n enwi'r ardal etholiadol. Felly dylid ystyried bod yr hysbyseb wedi cael ei ddsbarthu at ddibenion ethol ymgeisydd y blaid. Os gwneir defnydd o'r hysbyseb gan neu ar ran yr ymgeisydd, yna rhaid iddi ymddangos yn ffurflen yr ymgeisydd fel gwariant tybiannol (gweler t37). Os na wneir defnydd ohoni gan neu ar ran yr ymgeisydd, bydd yn cyfrif fel ymgyrchu lleol dros yr ymgeisydd (gweler t35).
- Mae plaid wleidyddol yn cynhyrchu llythyr sy'n nodi polisïau'r blaid ac yn annog pleidleiswyr i bleidleisio dros y blaid. Er bod y llythyr yn cael ei anfon i gartref yn yr ardal etholiadol, nid yw'r llythyr ei hun yn nodi enw'r ymgeisydd na'r ardal etholiadol. Ni ddylid ystyried bod hwn yn cael ei ddefnyddio at ddibenion etholiadol yr ymgeisydd. Felly nid oes angen cynnwys gwariant yn ffurflen yr ymgeisydd.

Deunydd a ddosberthir mewn nifer o ardaloedd etholiadol

Lle mae deunydd:

- yn cynnwys ymgeisydd
- yn cael ei ddosbarthu ar draws ardal ehangach na'r ardal etholiadol benodol lle mae'r ymgeisydd yn sefyll

ystyrir bod cyfran o gost y deunydd hwn yn cael ei defnyddio at ddibenion ethol yr ymgeisydd.

Y gyfran yr ystyrir ei bod yn cael ei defnyddio at ddibenion ethol yr ymgeisydd yw cost dosbarthu'r deunydd yn ardal etholiadol benodol yr ymgeisydd hwnnw.

Mae'r enghreifftiau canlynol yn enghreifftiau o wariant gan blaid wleidyddol.

- Caiff taflen sy'n cynnwys arweinydd y blaid ei dosbarthu ledled Prydain Fawr, gan gynnwys yn yr ardal etholiadol lle mae arweinydd y blaid yn sefyll. Dylid ystyried bod y taflenni sy'n cael eu dosbarthu yn ardal etholiadol arweinydd y blaid wedi cael eu dosbarthu at ddibenion ethol yr arweinydd fel ymgeisydd.
- Mae cynghorydd lleol blaenllaw yn ymddangos ar daflen sy'n cael ei dosbarthu ledled y sir gyfan, gan gynnwys yn yr ardal etholiadol benodol lle mae'r cynghorydd yn sefyll. Dylid ystyried bod y taflenni sy'n cael eu dosbarthu yn ardal etholiadol y cynghorydd wedi cael eu dosbarthu at ddibenion ethol y cynghorydd fel ymgeisydd.
- Mae plaid yn paratoi ymgyrch ddigidol yn cynnwys aelod poblogaidd o'r blaid mewn ardal benodol o'r wlad. Mae'r aelod hwnnw o'r blaid yn ymgeisydd mewn un rhan o'r ardal honno. Mae'r deunydd wedi'i dargedu at grŵp penodol o bleidleiswyr a bydd yn ymddangos ar ffrydiau cyfryngau cymdeithasol rhywun sy'n aelod o'r grŵp targed. Mae'r grŵp targed yn cynnwys lleoliad daearyddol. Ystyrir bod y gyfran o'r ymgyrch sydd wedi'i thargedu yn ardal etholiadol yr aelod blaenllaw o'r blaid wedi'i chyhoeddi at ddiben ei ethol fel ymgeisydd.

Yn yr enghreifftiau uchod, os *defnyddir yr eitem gan neu ar ran* yr ymgeisydd, yna rhaid i'r gyfran berthnasol o gost targedu ardal etholiadol yr ymgeisydd ymddangos yn ffurflen yr ymgeisydd fel gwariant tybiannol (gweler t37). Os na chaiff ei ddefnyddio gan neu ar ran yr ymgeisydd, bydd yn cyfrif fel ymgyrchu lleol dros yr ymgeisydd (gweler t35).

- Mae plaid yn paratoi ymgyrch ddigidol yn cynnwys aelod poblogaidd o'r blaid ledled y wlad gyfan, gan gynnwys lle mae'r aelod o'r blaid yn ymgeisydd. Nid yw'r deunydd wedi'i dargedu ond bydd yn ymddangos os caiff geiriau penodol eu teipio mewn chwilotwr. Nid yw'n bosibl canfod pa mor aml na phryd yr ymddangosodd y deunydd i bleidleiswyr yn etholaeth yr aelod o'r blaid. Ni ddylid ystyried bod y deunydd hwn wedi cael ei ddefnyddio at ddiben ei etholiad fel ymgeisydd. Felly nid oes angen cynnwys gwariant yn ffurflen yr ymgeisydd.

Os ydych yn ansicr a yw gwariant yn wariant ar ymgeisydd neu'n wariant ar blaid, dylech gysylltu â ni.

Am ragor o wybodaeth am wariant ymgyrch plaid wleidyddol, gweler ein canllawiau ar [wariant ymgyrch plaid](#).

Pwy sy'n gyfrifol am wariant ymgeisydd?

Ceir rheolau i sicrhau y gellir rheoli'r gwariant a'i gofnodi ac adrodd arno yn gywir. Eich cyfrifoldeb **chi** yw cadw cofnod llawn a chywir o wariant ymgeisydd. Dylech sicrhau eich bod yn deall y rheolau a bod pob gwariant wedi'i awdurdodi a'i gofnodi'n gywir.

Yn ystod y cyfnod a reoleiddir, dim ond y bobl ganlynol y caniateir iddynt **fynd i gostau** ar wariant etholiadol:

- yr asiant
- yr ymgeisydd
- unrhyw un a awdurdodir gan yr ymgeisydd neu'r asiant

Ystyr '**mynd i gostau**' yw gwneud ymrwymiad cyfreithiol i wario arian.

Os ydych yn awdurdodi rhywun i fynd i gostau ar ran ymgeisydd, rhaid gwneud hynny'n ysgrifenedig a nodi'n glir faint y gall ei wario ac ar beth.

Rhaid i'r asiant, yn hytrach na'r ymgeisydd, wneud **taliadau** ar gyfer y rhan fwyaf o wariant yr ymgeisydd yn ystod y cyfnod a reoleiddir. Ceir tri eithriad:

- gall yr ymgeisydd dalu am eitemau cyn i'r asiant gael ei benodi
- gall ymgeisydd dalu am hyd at £5,000 o dreuliau personol ar gyfer teithio a llety. Rhaid i'r asiant dalu am unrhyw dreuliau personol uwchlaw'r swm hwn.
- gall yr asiant awdurdodi rhywun yn ysgrifenedig i dalu am fân dreuliau fel deunydd ysgrifennu neu gostau postio. Rhaid i'r awdurdodiad gynnwys swm y taliad.

Mae canllawiau ar wahân ar benodi asiantiaid etholiad ar gael ar ein [gwefan](#).

Ceir math gwahanol o wariant, gwariant tybiannol, lle byddwch yn defnyddio rhywbeth a ddarparwyd am ddim neu am lai na'r pris masnachol.

Yn yr achos hwn, caiff y gwariant tybiannol ei drin fel petai'r ymgeisydd wedi mynd iddo.

Am ragor o wybodaeth am wariant tybiannol, gweler tudalennau 37-38.



Gall ymgeiswyr hefyd weithredu fel eu hasiant etholiad eu hunain.

Dylech sicrhau bod eich gwirfoddolwyr a'ch ymgyrchwyr yn ymwybodol o'r rheolau hyn ac yn gwybod pwy all ac na all fynd i gostau neu dalu costau.

Asiantiaid ac is-asiantiaid

Mae'r ymgeisydd a'r asiant yn gyfrifol am gydymffurfio â'r rheolau. Ar ôl yr etholiad, bydd yn rhaid i'r ddau ohonoch lofnodi datganiad yn nodi bod eich ffurflen gwariant a rhoddion yn gyflawn ac yn gywir hyd eithaf eich gwybodaeth.

Os bydd yr asiant yn penodi is-asiant yna gall helpu gyda'ch treuliau ond yr asiant fydd yn parhau'n gyfrifol am gydymffurfio â'r rheolau hyn.

Gall is-asiant fod yn destun sancsiynau troseddol os nad yw'n cydymffurfio â'r gofynion cyfreithiol neu reoleiddiol

Y cofnodion y mae'n rhaid i chi eu cadw

Rhaid i'r asiant gofnodi holl wariant ymgeisydd. Bydd angen i chi gynnwys y wybodaeth hon ar eich ffurflen gwariant ar ôl yr etholiad.

Ar ôl iddo gael ei benodi, yr asiant fydd yn gyfrifol am bob taliad a rhaid iddo gadw anfonebau neu dderbynebion ar gyfer unrhyw daliadau o £20 neu fwy.

Efallai y bydd yr asiant am gadw copïau o bob enghraifft o ddeunydd ymgyrchu (fel llythyr neu daflenni) a ddefnyddir rhag ofn y bydd angen iddo gyfeirio'n ôl atynt.

Yr hyn y mae angen i chi ei gofnodi

Ar gyfer pob eitem gwariant, rhaid i chi gofnodi'r wybodaeth ganlynol i'w rhoi ar eich ffurflen gwariant:

- ar gyfer beth roedd y gwariant – er enghraifft, taflenni neu hysbysebu
- enw a chyfeiriad y cyflenwr
- y swm neu'r gwerth
- ar ba ddyddiad y gwnaethoch wario'r arian

Cofiwch fod yn rhaid i chi gynnwys gwerth masnachol llawn eitemau neu wasanaethau a roddwyd i chi am ddim neu a roddwyd i chi am ostyngiad anfasnachol o fwy na 10% lle rydych wedi eu defnyddio yn eich ymgyrch ac mae gwerth yr eitem neu'r gwasanaeth yn fwy na £50.

Gweler tudalen 37 i gael rhagor o wybodaeth.



Important

Rhaid i bob cost gynnwys TAW, hyd yn oed os gallwch adennill taliadau TAW.

Ar ôl yr etholiad

Ar ôl yr etholiad, rhaid i'r asiant gydymffurfio â'r terfynau amser ar gyfer:

- derbyn a thalu anfonebau
- anfon ffurflen gwariant a rhoddion at Swyddog Canlyniadau Ardal yr Heddlu lleol.

Rhaid i'r asiant a'r ymgeisydd hefyd gyflwyno datganiadau bod y ffurflen yn gyflawn ac yn gywir.

Rhaid i chi gyflwyno ffurflen a datganiadau, hyd yn oed os nad ydych wedi gwario unrhyw arian. Gelwir hwn yn ddatganiad 'dim trafodion'.

Nodir y terfynau amser hyn, a rhagor o wybodaeth am roi gwybod am wariant, yn Adran C o'r ddogfen hon.

Adran B – Eich rhoddion

Mae'r adran hon yn esbonio'r rheolau ynglŷn â rhoddion, sut i gadarnhau y gellir derbyn rhodd a pha wybodaeth y mae angen i chi ei chofnodi.

Trosolwg o'r rheolau

Dim ond rhoddion o arian, eitemau neu wasanaethau tuag at eu gwariant ar ymgyrch gan ffynonellau penodol a leolir yn y DU yn bennaf y gall ymgeiswyr eu derbyn, a rhaid iddynt roi gwybod amdanynt i'r Swyddog Canlyniadau Ardal yr Heddlu lleol ar ôl yr etholiad.

Mae hyn yn cynnwys rhoddion gan eich plaid leol.

Os penodir asiant etholiad, rhaid i roddion gael eu trosglwyddo iddo mor gyflym â phosibl. Yna rhaid i'r asiant gadarnhau a ellir derbyn y rhodd ai peidio.

Rhaid i'r ymgeisydd a'r asiant lofnodi datganiad ar eu ffurflen treuliau yn dweud bod y ffurflen rhoddion yn gyflawn ac yn gywir hyd eithaf eu gwytodaeth. Felly mae angen i'r ymgeisydd sicrhau bod ei asiant yn dilyn y rheolau.

Os na phenodwyd asiant, yr ymgeisydd sy'n gyfrifol am drafod a gwirio rhoddion.

Yn yr adran hon, rydym yn defnyddio 'chi' i gyfeirio at y person sy'n gyfrifol am ymdrin â rhoddion ar y pryd.

Mae i'r adran hon o'r canllawiau ddwy ran.

Mae Rhan Un yn esbonio'r rheolau ynglŷn â rhoddion, a chan bwy y gallwch eu derbyn.

Mae Rhan Dau yn esbonio'r gwiriadau y bydd angen i chi eu gwneud ar fathau gwahanol o roddwyr, a'r wybodaeth y bydd angen i chi ei chofnodi.

Gallwch gael rhagor o wybodaeth am roi gwybod am roddion ar ôl yr etholiad yn Adran C o'r ddogfen hon.

Rhan Un - Rhoddion

Beth sy'n cyfrif fel rhodd?

Rhodd yw arian, nwyddau, eiddo neu wasanaethau a roddir:

- tuag at eich gwariant ar ymgyrchu
- heb godi tâl neu ar delerau anfasnachol

ac sy'n werth dros £50. Nid ystyrir bod unrhyw beth sy'n £50 neu lai yn rhodd.

Mae rhai enghreifftiau o roddion yn cynnwys:

- rhodd arian neu fath arall o eiddo
- rhywun yn talu anfoneb ar gyfer gwariant ymgeisydd a fyddai fel arfer yn cael ei thalu gennych chi
- benthyciad nas rhoddwyd ar delerau masnachol
- noddi digwyddiad neu gyhoeddiad
- defnydd am ddim, neu am bris gostyngol arbennig, o eiddo neu gyfleusterau, er enghraifft defnydd am ddim o swyddfa

Cronfeydd ymladd pleidiau lleol

Mae llawer o bleidiau gwleidyddol yn cynnal cronfeydd ymladd lleol i ymgeiswyr. Os yw'r gronfa wedi'i rheoli gan y blaid ac nid yr ymgeisydd, caiff rhoddion i'r gronfa eu trin fel rhoddion i'r blaid fel arfer ac nid oes angen i chi roi gwybod amdanynt fel rhoddion i'r ymgeisydd, oni chaiff y rhoddion eu rhoi'n benodol tuag at ymgyrch eich etholiad.

Fodd bynnag, bydd angen i chi roi gwybod am roddion gan y blaid at ddiben talu am wariant eich ymgyrch.

Rhaid i unrhyw roddion a wneir ar eich rhan fod ar gael i chi eu defnyddio. Mae hyn yn cynnwys rhoddion a gedwir ar eich rhan gan eich plaid wleidyddol neu rywun arall.

Cyllido torfol

Gall ymgeiswyr godi arian drwy wefannau cyllido torfol tuag at eu hymgyrch. Rhaid i'r ymgeisydd wybod pwy sydd wedi rhoi'r arian fel y gall wneud gwiriadau i gadarnhau y caniateir derbyn yr arian, a sicrhau bod mesurau ar waith i ddychwelyd rhoddion gan ffynonellau nas caniateir. Am ragor o wybodaeth, gweler ein taflen ffeithiau ar [gyllido torfol](#).

Gan bwy y gallwch dderbyn rhodd?

Dim ond o ffynhonnell a ganiateir y gallwch dderbyn rhoddion. Ffynhonnell a ganiateir yw:

- unigolyn sydd wedi'i gofrestru ar un o gofrestrau etholwyr y DU, gan gynnwys etholwyr tramor.
- plaid wleidyddol sydd wedi'i chofrestru ym Mhrydain Fawr.
- cwmni sydd wedi'i gofrestru yn y DU ac sy'n gwmni corfforedig yn y DU ac sy'n cynnal busnes yn y DU.
- undeb llafur sydd wedi'i gofrestru yn y DU.
- cymdeithas adeiladu sydd wedi'i chofrestru yn y DU.
- partneriaeth atebolwydd cyfyngedig sydd wedi'i chofrestru yn y DU ac sy'n cynnal busnes yn y DU.
- cymdeithas lesiant sydd wedi'i chofrestru yn y DU.
- cymdeithas anghorfforedig sydd wedi'i lleoli yn y DU ac sy'n cynnal busnes neu weithgareddau eraill yn y DU yn gyfan gwbl neu'n bennaf ac sydd â'i phrif swyddfa yn y DU.

Gallwch hefyd dderbyn rhoddion gan fathau penodol o ymddiriedolaethau a chan gymynroddion. Mae'r rheolau ynglŷn â'r rhoddion hyn yn gymhleth, felly cysylltwch â ni i gael rhagor o wybodaeth.

Important

Er y gallwch dderbyn yn gyfreithiol roddion gan elusennau sy'n gwmnïau cofrestredig o dan y rheolau hyn, ni chaniateir i elusennau wneud rhoddion gwleidyddol fel arfer o dan gyfraith elusennau. Dylech gadarnhau bod unrhyw elusen sy'n cynnig rhodd wedi cael cyngor gan y rheoleiddiwr elusennau perthnasol yn y DU cyn ei derbyn.

Sut rydych yn penderfynu p'un a allwch dderbyn rhodd?

Pan fyddwch yn cael unrhyw rodd o fwy na £50, rhaid i chi sicrhau ar unwaith eich bod yn gwybod pwy yw'r rhoddwr a bod y rhodd yn dod o ffynhonnell a ganiateir.

Pan fyddwch yn cael rhodd, bydd gennych 30 diwrnod i benderfynu p'un a allwch ei derbyn ai peidio.

Dylech ofyn i chi'ch hun:

- 'a wyf yn siŵr fy mod yn gwybod pwy sydd wedi rhoi'r rhodd hon?
- 'a yw'r rhoddwr yn un a ganiateir?'

Os

- nad yw'r rhodd gan roddwr a ganiateir, neu
- am unrhyw reswm arall na allwch fod yn siŵr pwy yn union a roddodd y rhodd

rhaid i chi ei dychwelyd o fewn cyfnod o 30 diwrnod.

Os na wnewch hynny, tybir eich bod wedi'i derbyn, efallai y byddwch yn cyflawni trosedd a gallwn wneud cais i'r llysoedd am i'r rhodd gael ei fforffedu.

Os ydych wedi derbyn rhodd nas caniateir, dylech ddweud wrthym mor fuan â phosibl.

Rhoddion a roddir ar ran eraill

Os rhoddir rhodd ar ran rhywun arall, rhaid i'r person sy'n rhoi'r rhodd i chi ddweud wrthyh:

- bod y rhodd ar ran rhywun arall
- manylion y rhoddwr gwirioneddol

Un enghraifft o hyn yw lle mae trefnydd digwyddiad yn trosglwyddo'r enillion o ginio a gynhaliwyd yn benodol i godi arian ar ran eich ymgyrch.

Os oes gennych reswm dros gredu y gallai rhywun fod wedi gwneud rhodd ar ran rhywun arall ond nad yw wedi dweud wrthyh, rhaid i chi ganfod y ffeithiau fel y gallwch wneud y gwiriadau priodol.

Os nad ydych yn siŵr pwy yw'r rhoddwr gwirioneddol, rhaid i chi beidio â derbyn y rhodd.

Pryd rydych yn 'cael' rhodd?

Rydych fel arfer yn 'cael' rhodd ar y diwrnod rydych yn dod yn berchen arni.

Er enghraifft:

- os rhoddir taflenni am ddim i chi, rydych yn cael y rhodd pan gaiff y taflenni eu trosglwyddo i chi.
- os rhoddir siec i chi, rydych yn cael y rhodd ar y diwrnod y mae'r siec yn cael ei chlirio.
- os trosglwyddir rhodd yn uniongyrchol i'ch cyfrif banc, rydych yn cael y rhodd ar y dyddiad y mae'r arian yn cyrraedd eich cyfrif.

Sut rydych yn dychwelyd rhodd?

Os ydych yn gwybod pwy yw'r rhoddwr, rhaid i chi ei dychwelyd iddo o fewn 30 diwrnod i gael y rhodd.

Os daw'r rhodd o ffynhonnell anhysbys (er enghraifft, rhodd arian o £100 yn ddiennw), rhaid i chi ei dychwelyd o fewn 30 diwrnod i gael y rhodd i'r canlynol:

- y sawl a drosglwyddodd y rhodd i chi; neu
- y sefydliad ariannol a ddefnyddiwyd i drosglwyddo'r rhodd.

Os na ddychwelwch y rhodd o fewn 30 diwrnod, rhaid i chi anfon y rhodd atom. Byddwn yn ei thalu i mewn i gronfa gyfunol y Llywodraeth.

Sut rydych yn prasio rhodd?

Rhaid i chi brisio unrhyw rodd nad yw'n arian parod. Gwerth y rhodd yw'r gwahaniaeth rhwng gwerth yr hyn a gewch a'r swm (os o gwbl) a dalwch amdano.

Os rhoddir eiddo, nwyddau neu wasanaethau am ddim i chi, neu am ostyngiad anfasnachol o fwy na 10%, rhaid i chi eu prasio ar gyfradd y farchnad.

Er enghraifft:

Cyfradd y farchnad am nwyddau	-	Y pris a dalwch	=	Gwerth y rhodd
£200	-	£100	=	£100

Neu:

Cyfradd y farchnad am wasanaeth	-	Y pris a dalwch	=	Gwerth y rhodd
£150	-	£0	=	£150

Os mai darparwr masnachol yw'r rhoddwr, dylech ddefnyddio'r cyfraddau y mae'n eu codi ar gwsmeriaid tebyg eraill. Os nad yw'r wybodaeth hon ar gael, dylech ganfod beth mae darparwyr tebyg yn ei godi am yr un eiddo, nwyddau neu wasanaethau a defnyddio hyn fel cyfradd y farchnad.

Dylech gadw cofnod o'r modd y lluniwyd eich prisiad.

Gostyngiadau masnachol yw'r rhai sydd ar gael i gwsmeriaid tebyg eraill, fel gostyngiadau ar gyfer swmp-archebion neu ostyngiadau tymhorol.

Gostyngiadau anfasnachol yw gostyngiadau arbennig a roddir i chi gan gyflenwyr. Mae hyn yn cynnwys unrhyw gyfradd arbennig nad yw ar gael ar y farchnad agored.

Prisio rhodd drwy nawdd

Os bydd rhywun yn noddi cyhoeddiad neu ddigwyddiad ar ran yr ymgeisydd, gwerth y rhodd yw'r swm llawn a dalwyd ganddo.

Ni ddylech ddidynnu unrhyw symiau ar gyfer unrhyw fudd y mae'n ei gael drwy'r nawdd. Gellir gweld ein taflen ffeithiau ar nawdd [yma](#).

Prisio mathau eraill o roddion

Gallwch gael rhagor o wybodaeth am brisio gofod swyddfa a staff wedi'u secondio yn y [Papur arbenigol: Rhannu gwariant ar ymgyrchu](#).

Pa gofnodion sydd angen i chi eu cadw?

Rhoddion a dderbyniwyd gennych

Os derbyniwch rodd gwerth dros £50, rhaid i chi gofnodi'r manylion hyn:

- enw a chyfeiriad y rhoddwr
- os mai cwmni yw'r rhoddwr, rhif cofrestru'r cwmni
- y swm (ar gyfer rhodd ariannol) neu natur a gwerth y rhodd (ar gyfer rhodd anariannol)
- y dyddiad y cawsoch y rhodd
- y dyddiad y derbyniwyd y rhodd

I gael rhagor o wybodaeth am sut i wirio rhoddion, gweler Rhan 2 o'r adran hon.

Os mai unigolyn yw'r rhoddwr, rhaid i chi gofnodi ei gyfeiriad fel y mae'n ymddangos ar y gofrestr etholwyr berthnasol. Os mai etholwr tramor yw'r rhoddwr, rhaid i chi gofnodi ei gyfeiriad cartref, a hynny am na fydd unrhyw gyfeiriad yn ymddangos ar y gofrestr etholwyr.

Os mai cwmni yw'r rhoddwr, rhaid i chi gofnodi'r cyfeiriad cofrestredig a rhif y cwmni fel y mae'n ymddangos ar gofrestr Tŷ'r Cwmnïau.

Os mai cymdeithas anghorfforedig yw'r rhoddwr, rhaid i chi gofnodi cyfeiriad y brif swyddfa, a hynny am nad oes cofrestr o gymdeithasau anghorfforedig y gellir cyfeirio ati.

Rhoddion a ddychwelwyd gennych

Os cewch rodd o ffynhonnell nas caniateir rhaid i'r asiant etholiad ei dychwelyd neu ei thalu i'r Comisiwn i'w thalu i mewn i'r gronfa gyfunol a chofnodi'r manylion hyn:

- y swm (ar gyfer rhodd ariannol) neu natur a gwerth y rhodd (ar gyfer rhodd anariannol)
- enw a chyfeiriad y rhoddwr (oni bai fod y rhodd yn ddienw)
- os nad ydych yn gwybod pwy yw'r rhoddwr, manylion am sut y rhoddwyd y rhodd
- y dyddiad y cawsoch y rhodd
- y dyddiad y dychwelwyd y rhodd gennych
- y camau a gymerwyd gennych i ddychwelyd y rhodd (er enghraifft, yr unigolyn neu'r sefydliad y dychwelwyd y rhodd atynt)

Ar ôl yr etholiad

Bydd angen i chi gofnodi'r manylion hyn ar eich ffurflen gwariant a rhoddion. Ceir rhagor o wybodaeth am y ffurflen, a phryd y bydd angen i chi ei dychwelyd, yn Adran C o'r ddogfen hon.



Important

Ymgeiswyr sy'n aelodau plaid neu'n ddeiliaid swydd etholedig

Os ydych yn aelod o blaid wleidyddol gofrestredig neu os ydych eisoes yn dal rhyw swydd etholedig berthnasol, mae angen i chi ddilyn y rheolau ynglŷn â rhoddion a benthyciadau i chi, sy'n ymwneud â gweithgarwch gwleidyddol cyn y cyfnod a reoleiddir. Er enghraifft, efallai y cewch rodd er mwyn helpu i ariannu'ch ymgyrch i gael eich ethol yn ymgeisydd.



Deiliaid swydd etholedig yw:

- aelod o Senedd y DU
- aelod o Senedd yr Alban
- aelod o'r Senedd
- aelod o Gynulliad Gogledd Iwerddon
- aelod o unrhyw awdurdod lleol yn y DU, heb gynnwys cynghorau plwyf neu gymuned
- aelod o Awdurdod Llundain Fwyaf
- Maer Llundain neu unrhyw faer etholedig arall, neu
- Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu

Os ydych yn dal un o'r swyddi etholedig hyn a'ch bod yn bwriadu sefyll yn etholiadau Comisiynwyr yr Heddlu a Throseddu, dylech sicrhau nad oes un swydd yn eich atal rhag dal y llall. Rhoddir rhagor o wybodaeth am anghymhwyso yn ein canllawiau ar [sefyll etholiad](#).

Galwn yr unigolion hyn yn 'dderbynwyr a reoleiddir'. Os ydych yn dderbynnydd a reoleiddir a'ch bod yn cael rhoddion neu fenthyciadau penodol gwerth mwy na £500, gallwch ond eu derbyn o ffynonellau a ganiateir. Mae gennych 30 diwrnod ar ôl i chi eu cael i benderfynu a ddylech eu derbyn.

Os derbyniwch rodd neu fenthyciad gwerth mwy na £1,500 (neu roddion neu fenthyciadau o un ffynhonnell sy'n gwneud cyfanswm o fwy na £1,500), rhaid i chi roi gwybod i ni am hyn o fewn 30 diwrnod i'w derbyn.

Os cewch eich ethol, bydd y rheolau hyn hefyd yn gymwys i chi ar ôl i chi gael eich ethol.

Gallwch weld ein canllawiau ar y rheolau hyn ar ein [gwefan](#).



Important

Rhan Dau - Sut i gadarnhau eich bod yn gallu derbyn rhodd

Cyn i chi dderbyn unrhyw rodd o fwy na £50 at ddiben talu treuliau etholiad, rhaid i chi gymryd pob cam rhesymol i:

- sicrhau eich bod yn gwybod pwy yw'r ffynhonnell wirioneddol
- cadarnhau bod y ffynhonnell yn un a ganiateir

Mae gennych 30 diwrnod i wneud hyn, a dychwelyd y rhodd os na allwch ei derbyn. Os cadwch rodd am fwy na 30 diwrnod, tybir eich bod wedi ei derbyn.

Os cadwch rodd nas caniateir ar ôl y cyfnod hwn, efallai y byddwch yn cyflawni trosedd a gallwn wneud cais i'r llysoedd iddi gael ei fforffedu i ni i'w thalu i mewn i'r gronfa gyfunol.



Os nad yw'n gwbl glir pwy y dylech ei drin fel rhoddwr, cadarnhewch y ffeithiau er mwyn gwneud yn siŵr.

Rhoddion gan unigolion

Beth sy'n gwneud unigolyn yn rhoddwr a ganiateir?

Rhaid i unigolion fod ar un o gofrestrau etholwyr y DU ar adeg rhoi'r rhodd. Mae hyn yn cynnwys etholwyr tramor.

Sut rydych yn cadarnhau'r hyn a ganiateir?

Gallwch ddefnyddio'r gofrestr etholwyr i gadarnhau a yw unigolyn yn rhoddwr a ganiateir. Mae hawl gan ymgeiswyr ac asiantiaid i gael copi am ddim o'r gofrestr etholwyr lawn yn y cyfnod cyn etholiad. Dim ond er mwyn cadarnhau a yw rhoddwr yn rhoddwr a ganiateir neu at ddibenion etholiadol eraill y cewch ddefnyddio'r gofrestr. Rhaid i chi beidio â'i rhoi i unrhyw un arall.

Dylech gysylltu â'r adran cofrestru etholiadol yn eich cyngor lleol i gael copi, gan esbonio eich bod yn gofyn am un fel ymgeisydd mewn etholiad, neu fel asiant etholiadol ar ran yr ymgeisydd.

Dylech hefyd ofyn i'r adran anfon yr holl ddiweddariadau i'r gofrestr hefyd. Mae hyn yn bwysig oherwydd gall enw etholwr gael ei dynnu oddi ar y gofrestr ac felly ar adeg rhoi rhodd efallai na fydd yn rhoddwr a ganiateir.

Rhaid i chi edrych ar y gofrestr a'r diweddariadau'n ofalus, er mwyn sicrhau bod y person ar y gofrestr ar y dyddiad y cawsoch y rhodd.

Pa wybodaeth y mae'n rhaid i chi ei chofnodi?

Rhaid i chi gofnodi:

- enw llawn y rhoddwr
- y cyfeiriad fel y mae'n ymddangos ar y gofrestr etholwyr, neu os mai etholwr tramor yw'r person, ei gyfeiriad cartref.

Efallai y bydd yn ddefnyddiol nodi rhif etholiadol y rhoddwr fel cofnod o'ch gwiriadau.

Important

O dan amgylchiadau arbennig, mae gan bobl gofrestrriad dienw. Os oes rhoddwr wedi'i gofrestru'n dienw, cysylltwch â ni i gael cyngor.

Sut i wirio bod cwmni yn rhoddwr a ganiateir

Beth sy'n gwneud cwmni yn rhoddwr a ganiateir?

Mae cwmni yn rhoddwr a ganiateir:

- os yw wedi'i gofrestru o dan Ddeddf Cwmnïau 2006 ac
- os yw wedi'i gorffori yn y DU, ac
- os yw'n cynnal busnes yn y DU

Rhaid i chi fod yn siŵr bod y cwmni yn bodloni pob un o'r tri maen prawf.

Sut y gallaf gadarnhau cofrestrriad cwmni?

Dylech edrych ar y gofrestr yn Nhŷ'r Cwmnïau, gan ddefnyddio'r gwasanaeth Webcheck am ddim yn www.companies-house.gov.uk. Dylech edrych ar gofnod cofrestru llawn y cwmni.

Er mwyn cadarnhau bod y cwmni yn rhoddwr a ganiateir, bydd angen i chi edrych ar ei rif cofrestru. Dim ond rhif fydd gan rai cwmnïau. Mae gan gwmnïau eraill lythyren fel rhagddodiad i'r rhif. Mae'r tabl isod yn dangos i chi a yw cwmni â rhagddodiad penodol yn rhoddwr a ganiateir, cyhyd â'i fod hefyd yn cynnal busnes yn y DU.

Llythyren rhagddodiad	A yw'n rhoddwr a ganiateir?
Dim	Ydy
NI, SC	Ydy
OC, SO,NC	Ydy, fel partneriaeth atebolrwydd cyfyngedig – gweler yr adran ar wahân isod
IP, SP, NP,NO	Efallai – gweler cymdeithasau diwydiannol a darbodus yn yr adran 'Mathau eraill o roddwr' ar dudalen 69
Unrhyw ragddodiad arall	Nac ydy

Sut rydych yn cadarnhau a yw'r cwmni yn cynnal busnes yn y DU?

Rhaid i chi fodloni'ch hun bod y cwmni yn cynnal busnes yn y DU. Gall y busnes fod yn un nid er elw.

Hyd yn oed os ydych yn gyfarwydd â'r cwmni eich hun, dylech edrych ar gofrestr Tŷ'r Cwmnïau er mwyn gweld:

- a yw'r cwmni yn cael ei ddiddymu, yn segur, neu ar fin cael ei ddileu o'r gofrestr
- a yw cyfrifon a ffurflen flynyddol y cwmni yn hwyr

Mae'n bosibl bod cwmni yn dal i gynnal busnes os yw'n cael ei ddiddymu, yn segur neu'n hwyr yn cyflwyno dogfennau, ond dylech wneud gwiriadau ychwanegol er mwyn bodloni'ch hun mai felly y mae.

O ran unrhyw gwmni, dylech ystyried edrych ar y canlynol:

- gwefan y cwmni
- cyfeirlyfrau ffôn neu wefannau dibynadwy masnachau perthnasol
- y cyfrifon diweddaraf a gyflwynwyd i Dŷ'r Cwmnïau

Os nad ydych yn siŵr o hyd bod cwmni yn rhoddwr a ganiateir ar ôl gwneud eich gwiriadau, [e-bostiwch](#) ni neu ffoniwch ni i gael cyngor.

Pa wybodaeth y mae'n rhaid i chi ei chofnodi?

Rhaid i chi gofnodi:

- yr enw fel y mae'n ymddangos ar gofrestr Tŷ'r Cwmnïau
- cyfeiriad swyddfa gofrestredig y cwmni
- rhif cofrestru'r cwmni.

Partneriaethau atebolrwydd cyfyngedig

Beth sy'n gwneud partneriaeth atebolrwydd cyfyngedig yn rhoddwr a ganiateir?

Mae partneriaeth atebolrwydd cyfyngedig yn rhoddwr a ganiateir:

- os yw wedi'i chofrestru yn Nhŷ'r Cwmnïau
- yn cynnal busnes yn y DU

Sut rydych yn cadarnhau'r hyn a ganiateir?

Dylech edrych ar y gofrestr yn Nhŷ'r Cwmnïau, gan ddefnyddio'r gwasanaeth Webcheck am ddim yn www.companies-house.gov.uk.

Bydd angen i chi edrych ar rif cofrestru'r bartneriaeth atebolrwydd cyfyngedig. Dim ond rhifau sy'n dechrau gydag OC, SO neu NC sy'n bartneriaethau atebolrwydd cyfyngedig a ganiateir.

Rhaid i chi gadarnhau bod y Bartneriaeth Atebolrwydd Cyfyngedig yn cynnal busnes yn y DU. Gallwch gael rhagor o wybodaeth yn yr adran 'Sut rydych yn cadarnhau a yw'r cwmni yn cynnal busnes yn y DU?' ar y dudalen flaenorol.

Pa wybodaeth y mae'n rhaid i chi ei chofnodi?

Rhaid i chi gofnodi:

- yr enw fel y mae'n ymddangos ar y gofrestr
- cyfeiriad swyddfa gofrestredig y bartneriaeth atebolrwydd cyfyngedig.

Dylech hefyd gofnodi rhif cofrestru'r bartneriaeth atebolrwydd cyfyngedig.

Cymdeithasau anghorfforedig

Mae cymdeithas anghorfforedig yn rhoddwr a ganiateir:

- os bydd ganddi fwy nag un aelod
- os yw'r brif swyddfa yn y DU
- os yw'n cynnal busnes neu weithgareddau eraill yn y DU yn gyfan gwbl neu'n bennaf

Sut rydych yn cadarnhau'r hyn a ganiateir?

Nid oes unrhyw gofrestr o gymdeithasau anghorfforedig. Mae p'un a yw'n rhoddwr a ganiateir yn fater ffeithiol ym mhob achos.

Yn gyffredinol, dylai fod gan gymdeithas anghorfforedig:

- aelodaeth adnabyddadwy
- bodolaeth ar wahân i'w haelodau

Er enghraifft, gall clybiau aelodau fod yn gymdeithasau anghorfforedig weithiau.

Os nad ydych yn siŵr a yw cymdeithas yn bodloni'r meini prawf, dylech ystyried a yw'r rhodd gan yr unigolion ynddi mewn gwirionedd (yn hytrach na'r gymdeithas) neu a oes rhywun yn y gymdeithas yn gweithredu fel asiant dros eraill.

Os credwch mai felly y mae, rhaid i chi gadarnhau bod pob un o'r unigolion a gyfrannodd fwy na £50 yn rhoddwyr a ganiateir a'u trin fel y rhoddwyr.

Rhaid i chi sicrhau bod gan y gymdeithas anghorfforedig fwy nag un aelod a bod ei phrif swyddfa yn y DU.

Rhaid i chi gadarnhau bod y gymdeithas anghorfforedig yn cynnal busnes neu weithgareddau eraill yn y DU. Gallwch gael rhagor o wybodaeth am gynnal busnes yn yr adran flaenorol

'Sut rydych yn cadarnhau a yw'r cwmni yn cynnal busnes yn y DU?'

Os hoffech gael rhagor o gyngor ar p'un a yw cymdeithasau anghorfforedig yn rhoddwyr a ganiateir mewn achosion penodol, cysylltwch â [ni](#).

Pa wybodaeth y mae'n rhaid i chi ei chofnodi?

Rhaid i chi gofnodi:

- enw'r gymdeithas anghorfforedig
- prif gyfeiriad y gymdeithas anghorfforedig.

Mathau eraill o roddwyr

Mae'r tabl isod yn dangos sut rydych yn cadarnhau bod mathau eraill o roddwr yn rhoddwyr a ganiateir.

Math o roddwr	Gofyniad	Ble i edrych
Plaid wleidyddol	Cofrestrwyd ar gofrestr pleidiau gwleidyddol Prydain Fawr	Y Comisiwn Etholiadol www.comisiwnetholiadol.org.uk
Undeb llafur	Wedi'i restru'n undeb llafur gan y Swyddog Ardystio	Y Swyddog Ardystio (Prydain Fawr) www.certoffice.org
Cymdeithas adeiladu	Cymdeithas adeiladu o fewn ystyr Deddf Cymdeithasau Adeiladu 1986	Yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol http://mutuals.fsa.gov.uk
Cymdeithas lesiant / ddiwydiannol neu ddarbodus	Wedi'i chofrestru o dan Ddeddf Cymdeithasau Llesiant 1974, Deddf Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus 1965 neu Ddeddf Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus (Gogledd Iwerddon) 1969	Yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol http://mutuals.fsa.gov.uk

Pa wybodaeth y mae'n rhaid i chi ei chofnodi?

Rhaid i chi gofnodi:

- enw'r rhoddwr
- cyfeiriad prif swyddfa neu swyddfa gofrestredig y rhoddwr, fel y mae'n ymddangos ar y gofrestr berthnasol.

Adran C – Ar ôl yr etholiad

Mae'r adran hon yn esbonio sut i roi gwybod am gyllid eich ymgyrch ar ôl yr etholiad.

Ar ôl yr etholiad

Ar ôl yr etholiad, rhaid i'r **asiant** sicrhau'r canlynol:

- rhaid i bob anfoneb ddod i law o fewn 21 diwrnod ar ôl i ganlyniad yr etholiad gael ei ddatgan
- rhaid i bob anfoneb gael ei thalu o fewn 28 diwrnod ar ôl i ganlyniad yr etholiad gael ei ddatgan
- rhaid rhoi gwybod i Swyddog Canlyniadau Ardal yr Heddlu am fanylion gwariant a rhoddion yr ymgeisydd, ynghyd â datganiad bod y ffurflen yn gyflawn ac yn gywir, o fewn 70 diwrnod ar ôl i ganlyniad yr etholiad gael ei ddatgan

Dyddiad y caiff y canlyniad ei ddatgan	Y dyddiad diweddaraf i wneud y canlynol		
	Derbyn eich anfonebau	Talu'ch anfonebau	Cyflwyno'ch ffurflen a datganiad yr asiant
6 Mai 2021	27 Mai 2021	3 Mehefin 2021	15 Gorffennaf 2021
7 Mai 2021	28 Mai 2021	4 Mehefin 2021	16 Gorffennaf 2021
8, 9 neu 10 Mai 2021	1 Mehefin 2021	7 Mehefin 2021	19 Gorffennaf 2021
11 Mai 2021	1 Mehefin 2021	8 Mehefin 2021	20 Gorffennaf 2021

Rhaid i'r **ymgeisydd** hefyd anfon datganiad at Swyddog Canlyniadau Ardal yr Heddlu yn cadarnhau bod y ffurflen yn gyflawn ac yn gywir.

Rhaid gwneud hyn o fewn saith diwrnod i gyflwyno'r ffurflen.

Os bydd yr ymgeisydd y tu allan i'r Deyrnas Unedig pan fydd angen cyflwyno'r datganiad, caiff y terfyn amser ei ymestyn i 14 diwrnod ar ôl iddo ddychwelyd.

Mae copi o'r ffurflen gwariant a'r datganiadau y mae angen i chi eu cwblhau [yma](#).

Anfonebau sy'n dod i law neu sy'n cael eu talu ar ôl y terfynau amser

Rydym yn galw hawliadau (anfonebau ar gyfer gwariant ar ymgyrchu) a gaiff eu derbyn gan yr asiant etholiad ar ôl y terfyn amser o 21 diwrnod yn **hawliadau heb eu talu**.

Ni ellir yn gyfreithlon dalu hawliadau heb eu talu oni cheir gorchymyn llys yn caniatáu talu'r hawliad.

Rydym yn galw hawliadau (anfonebau) a gyflwynwyd o fewn y terfyn amser o 21 diwrnod ond nad ydynt wedi cael eu talu o fewn y terfyn amser o 28 diwrnod yn **hawliadau y mae anghydfod yn eu cylch**.

Ni ellir yn gyfreithlon dalu hawliadau y mae anghydfod yn eu cylch heb i orchymyn llys gael ei roi gyntaf yn caniatáu talu'r hawliad.

Rhaid rhoi gwybod am unrhyw hawliad sy'n cael ei dalu:

- ar ôl y terfyn amser o 21 diwrnod i dderbyn anfoneb; neu
- ar ôl y terfyn amser o 28 diwrnod ar gyfer taliadau,

ar ôl cais **llwyddiannus** i'r llys, ac **ar ôl** y terfyn amser ar gyfer cyflwyno ffurflenni gwariant etholiad, **rhaid** adrodd arno yn ysgrifenedig i Swyddog Canlyniadau Ardal yr Heddlu o fewn saith diwrnod gwaith i'w dalu, ynghyd â chopi o'r gorchymyn llys. Rhaid i chi hefyd anfon copi o'r Gorchymyn i'r Comisiwn Etholiadol.

Gall fod yn drosedd talu hawliad heb ei dalu neu y mae anghydfod yn ei gylch heb orchymyn llys

Cwblhau'ch ffurflen

Gelwir yr adroddiad ar wariant a rhoddion yn 'ffurflen'.

Rhaid i'r asiant gwblhau'r ffurflen, ac mae'n rhaid iddi gynnwys y canlynol ar gyfer pob eitem gwariant:

- ar gyfer beth roedd y gwariant – er enghraifft, taflenni neu hysbysebu
- enw a chyfeiriad y cyflenwr
- y swm neu'r gwerth
- manylion unrhyw symiau sydd heb eu talu neu y mae anghydfod yn eu cylch
- manylion unrhyw wariant tybiannol, a datganiad o'i werth
- anfonebau a derbynebion ar gyfer unrhyw daliad dros £20
- manylion unrhyw dreuliau personol

Rhaid i'r ffurflen hefyd gynnwys manylion pob rhodd dros £50. Mae rhagor o wybodaeth am y manylion y mae'n rhaid i chi eu cofnodi yn Adran B o'r ddogfen hon.

Mae'n drosedd gwneud datganiad ffug yn fwriadol.

Rydym yn paratoi ffurflenni y gallwch eu defnyddio ar gyfer eich ffurflen a'ch datganiadau. Mae'r rhain ar gael ar ein tudalen canllawiau i [ymgeiswyr ac asiantiaid](#). Maent yn cwmpasu'r holl wybodaeth y mae'n rhaid i chi ei chynnwys.

Sut y gallwn helpu

Mae rhagor o wybodaeth ar gael yn y canllawiau a awgrymwyd gennym yn y ddogfen hon, neu gallwch weld ein holl ganllawiau a'n hadnoddau diweddaraf ar ein gwefan.

Os yw'n haws, gallwch hefyd ein ffonio drwy ddefnyddio'r rhifau ffôn isod neu drwy anfon e-bost atom. Rydym yma i helpu, felly cysylltwch â ni.

Lloegr:

Ffoniwch ni ar 0333 103 1928

E-bostiwch ni yn: pef@electoralcommission.org.uk

Cymru:

Ffoniwch ni ar 0333 103 1929

E-bostiwch ni yn: gwybodaeth@comisiwnetholiadol.org.uk

Neu ewch i: www.comisiwnetholiadol.org.uk

Rydym yn croesawu adborth ar ein canllawiau – e-bostiwch ni yn pef@electoralcommission.org.uk